hlasy 11

Z DOMOVA A MISIÍ

Hlasy z domova a misií
vydáva SVD Nitra
ročník šesťdesiaty štvrtý,
november 2020 | 1,00 EUR

Foto: iStock by Getty Images

ISSN 1337-484-2

SVD

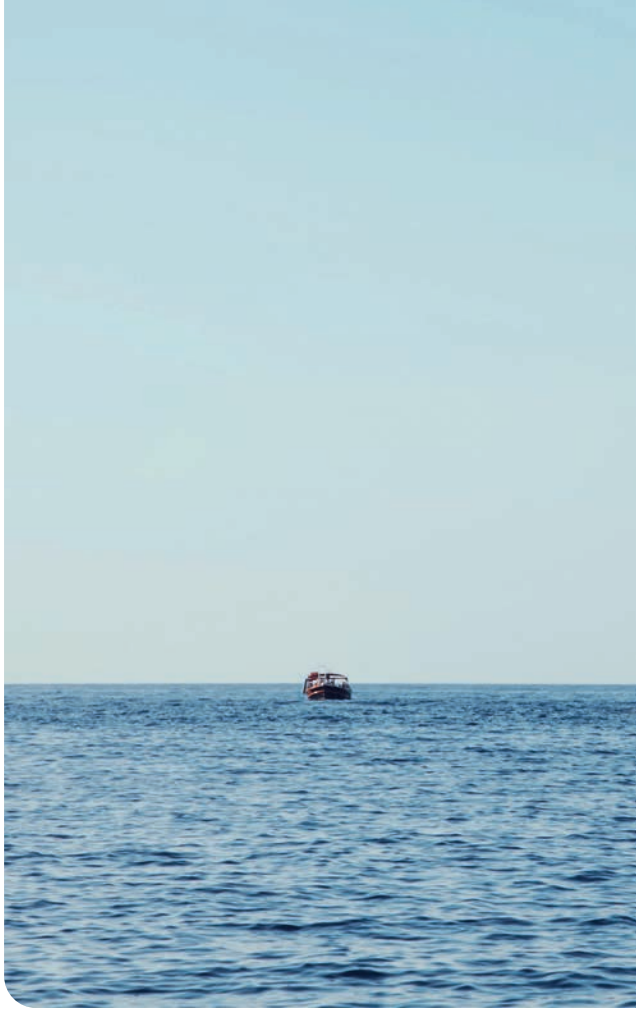

Cukráreň

Text:
P. Michal Marhefka SVD
Foto:
Daan Huttinga

Milí čitatelia, vo svojej dlhej histórii Cirkev prežila obrovské množstvo svetlých i nepríjemných momentov, ktoré nás učili hľadať cestu evanjelia v každodennom živote. Nie každú stranu dejín čítame s radosťou. Za niektoré sa výslovne hanbíme, pretože nezodpovedajú tým predstavám o ideálnom kresťanstve, ktoré panujú v našej dobe.

O chybách svojich predkov treba pamätať, aby sme ich nezopakovali. Lenže pamäť má byť oveľa širšia ako len výčitky svedomia. Čo by sa len v minulosti neodohralo, všetko malo svoje pozadie a okrem chýb bolo v Cirkvi nespočetné množstvo milostí, ktoré sa hojne v náboženskej i spoločenskej sfére rozlievali na ľudí. Príklady veľkých svätých tzv. temného stredoveku svedčia napriek celospoločensky prijatej a neadekvátnej kritike i očierňovanie tých čias, že doba bola oveľa živšia a pokrokovejšia, ako ju vnímame v porovnaní so skokmi či skôr prešľapmi spoločenského rozvoja v 20. storočí.

Klišé nikdy nebolo a nesmie byť normatívom, skrze ktoré hľadíme na ľudí a okolnosti. Budúc svedkami pravdy, k čomu sú kresťania ako nasledovníci Cesty, Pravdy a Života povolaní, musíme vidieť a chápať ľudí i okolnosti omnoho širšie, preniknúť do pozadia každej udalosti, aby sme sa aspoň kúsok priblížili k pravej podstate vecí.

Hovoriť o minulosti, a tým viac o svojej vlastnej, len vo svetle horiacich fakieľ inkvizície, križiackych výprav a majetkových rozpráv, znamená postaviť do čela hľadania pravdy lotra po Kristovej ľavici na kríži. Áno, priznať, že v Cirkvi boli nehanebníci zneužívajúci moc a postavenie, boli a už majú svoju "odmenu". Lenže to nebola celá Cirkev. Práve to potlačované, úprimné a sväté kresťanstvo, ktorého bolo vždy viac ako tých pár vyvrheľov, hoc aj na prestole Petrovom, tí boli, sú a budú svedkami pravého evanjelia. Pastieri len so zverenými dušami a duše len spoločne s pastiermi sú Kristovým telom, na ktorom z času na čas vyrastie hnisavý vred, ktorý treba odstrániť. A to sme v pokání za cudzie hriechy minulosti urobili. Teraz je rad uvedomiť si, čo chce kresťanstvo, v osobitosti Katolícka cirkev, urobiť a dosvedčiť v aktuálnej situácii, veď práve za ňu a jedine za ňu nesieme zodpovednosť.

Ako svedkovia pravdy sa máme na veci pozerať triezvo, bez prikrášľovania i bez pohoršovania. Udalosti minulého storočia však zasiahli náš nezávislý pohľad na svet rovnako silno ako všetky iné sféry spoločenského života. Každý s bolesťou nesie pamäť o hrôzach a nespravodlivostiach všetkých tých svetových, etnických a iných vojen. S hanbou, že naši dedovia boli ticho, keď bolo treba hovoriť, alebo kričali, keď bolo treba hrdo premlčať, nás teraz núti konať tak, aby naše postoje boli najsprávnejšie či najmilšie. No najvšak neurčuje Pravda, ale spoločenské požiadavky. A tu prichádzame k vážnemu kameňu úrazu. Za posledných 50 rokov prešla Cirkev na západe dôležitými duchovnými zmenami. Tie dorazili, žiaľ, i k nám. Sláva Bohu, nie všetci s nimi súhlasia. Podľa mňa je to práve cukrovatosť z nazvania dnešnej úvahy, ktorá chce za každú cenu byť

najmilšou, najposlušnejšou, najkrajšou atď. Lebo základným a novým prikázaním je milovať sa navzájom. O tom vedia všetci, aj ateisti a zarytí kritici Cirkvi. Čo však skutočne znamená milovať, vie málokto.

V dobe rozšíreného egoizmu, nepripraveného obetovať sa pre dobro a lásku k blížnemu, je to prázdna fráza pre opravdanie (rus. obhajovanie) hocakej scestnosti. Dobré a správne je to, čo nezakazuje, čo podporuje, čo nekritizuje, čo schvaľuje, čo nebojuje, čo chlácholí. Cukrovaté kresťanstvo, ktoré sa vedie na podobné pokušenie, len aby nás neprestali milovať, je kresťanstvo neverné a otvorene povedané – hlúpe. Ako situácia posledných týždňov ukázala, akokoľvek by sme sa nesnažili byť najlepší, vždy zostaneme pre našich vonkajších a čo je smutnejšie aj vnútorných kritikov pokrytcami, darmožráčmi, lakomcami, pedofilmi a pod. Nebolo by vhodnejšie neopúšťať tvrdé výzvy evanjelia a byť príkladom nebojácnosti pre všetkých, ktorí potrebujú povzbudenie k odvahe, vernosti a ďalším čnostiam upevňujúcim dnešnú spoločnosť a garantujúcim budúcnosť?

Cukor je chutný v nevysokých dávkach, no vo vode sĺz sa rozpúšťa a v hneve nenávisti sa najskôr ako karamel lepí a potom zatvrdne. Keď máme byť tou nepríjemnou soľou zeme, ochucovadlom, dezinfekciou, konzerváciou, bude lepšie prestať sa báť a škrupulózne bojovať o lásku tých, ktorí o ňu nestoja, a skôr byť pevným stĺpom a majákom, podľa ktorého nájdu rodný prístav všetky lode, svoje aj tie, čo sa už dávno stratili v mori.

Obsah

4 | Múdrosť
6 | Udalosti
8 | Cherubi – strážcovia
9 | Vydavateľstvo Spoločnosti Božieho Slova uvádza dve knižné novinky
10 | Loď s menom pápeža Františka pomáha na Amazonke aj proti COVIDu
13 | Svätá zem bez pútnikov – rozhovor s arcibiskupom Pierbattistom Pizzaballom

16 | Novicka Magdaléna Kucková zložila rehoľné sľuby u misijných sestier
18 | Vlakom na východ
20 | Hudobný projekt v Brazílii sa osvedčil
22 | Pápež vydal list k 1600. výročiu sv. Hieronyma: Láska k Svätému písmu
24 | Týrus, Sidon a Byblos – Putovanie Libanonom

Hlasy z domova a misií vydáva:

Spoločnosť Božieho Slova,
Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra
Šéfredaktor: P. Martin Štefanec SVD;
Redaktori: P. Ján Halama SVD, P. Peter Kubík SVD, P. Martin Madassery SVD; P. Tomáš Gerboc SVD;
Jazyková úprava: Zuzana Fyodorovová;
Grafická úprava: Juraj Vontorčík – SON
Vytlačili: Polygrafia Gutenberg, s.r.o., Banská Bystrica;
Objedn. zasielajte na adresu red.: **„Časopisy“**, **Spoločnosť Božieho Slova, Misijný dom Matky Božej, Kalvária 3, 949 01 Nitra; Tel.: 037/ 776 94 29,**
ISSN 1337-4842, EV 3324/09
Periodicita vydávania: mesačník
IČO vydavateľa: IČO 00 586 757
Webová stránka: **www.verbisti.sk,** e-mail: **hlasy@svd.sk**

Milí misijní priatelia!

Vítam vás pri čítaní novembrového čísla Hlasov. Sme radi, že prostredníctvom nášho časopisu ste spojení s misionármi verbistami, ktorí si plnia svoje úlohy po celom svete. Každý sa snaží prinášať Ježiša na mieste, kde pôsobí. Hlásame hodnoty evanjelia po celom svete. Túžime po tom, aby sme my, ale aj iní lepšie poznali Boha a priblížili sa k svätosti. Na začiatku mesiaca slávime Sviatok všetkých svätých. Pripomína nám, že sme všetci povolaní k svätosti. Svätí mužovia a ženy každej doby, ktorých oslavujeme spoločne, nie sú len nejakými symbolmi ľudských bytostí, pre nás vzdialených a nedosiahnuteľných. Naopak. Sú to ľudia, ktorí žili s nohami na zemi. Zažívali námahu každodenného života s jeho úspechmi i zlyhaniami, nachádzali v Pánovi silu stále znovu vstať a pokračovať v kráčaní. Z toho je možné vidieť, že svätosť je cieľom, do ktorého sa nedá dôjsť iba vlastnými silami, ale je to ovocie Božej milosti a našej slobodnej odpovede na ňu. Svätosť je teda zároveň darom i povolaním.

Keďže je Božou milosťou, čiže jeho darom, je to niečo, čo si nemôžeme kúpiť či zadovážiť výmenou, ale iba prijať, a takto mať účasť na samotnom Božom živote skrze Ducha Svätého, ktorý prebýva v nás odo dňa nášho krstu. Ako povedal Svätý Otec František: „Ide o to, aby sme stále viac dozrievali v uvedomovaní si, že sme vštepení do Krista, ako je ratolesť súčasťou viniča, a preto môžeme a aj musíme žiť s Ním a v Ňom ako Božie deti.“ Svätosť teda znamená žiť v plnom spoločenstve s Bohom už teraz, počas nášho pozemského putovania.

Ale svätosť okrem toho, že je darom, je tiež povolaním, je spoločným poslaním všetkých nás kresťanov, učeníkov Krista; je to cesta plnosti, ktorou je každý kresťan povolaný vo viere prejsť a dosiahnuť konečný cieľ: definitívne spoločenstvo s Bohom vo večnom živote.

Svätí, ktorých dnes v liturgii oslavujeme, sú bratmi a sestrami, ktorí vo svojom živote uznali, že potrebujú toto Božie svetlo a v dôvere sa mu oddali. Keď hľadíme na životy svätých, povzbudzuje nás to k ich napodobňovaniu. Nech sú nám inšpiráciou, že svätosť sa dá dosiahnuť, ak ju človek skutočne chce.

Páter Martin Štefanec SVD
šéfredaktor

DÔLEŽITÉ OZNAMY

Sv. omšu za odberateľov Hlasov
odslúžim 3. novembra, za horliteľov 4. novembra 2020
Šéfredaktor

▲ Kardinál Parolin: Dohoda s Čínou je úsilím všetkých nedávnych pápežov

S príspevkom vystúpil kardinál Pietro Parolin 3. októbra v Miláne pri otvorení sympózia organizovaného Pápežským inštitútom zahraničných misií – PIME pri príležitosti 150. výročia prítomnosti tejto inštitúcie v Číne. Hovoril na tému: „Iná Čína. Čas krízy, čas zmeny.“ Štátny sekretár uviedol, že predbežná dohoda, ktorú podpísala Svätá stolica s Čínskou ľudovou republikou a ktorá sa týka menovania biskupov, „je len štartovacím bodom“, ktorý už priniesol niekoľko výsledkov. Preto, aby „dialóg mohol priniesť konzistentnejšie ovocie, je nevyhnutné v ňom pokračovať“. Kardinál pripomenul históriu snáh Svätej stolice o dialóg s Čínou. Už v časoch pápeža Pia XII. Svätá stolica „pocítila potrebu dialógu, aj keď vtedajšie okolnosti ho robili veľmi ťažkým“. Cesta sa otvorila v 80. rokoch minulého storočia. Štátny sekretár vysvetlil, že všetci pápeži od Pavla VI. po Františka sa snažili o to, čo Benedikt XVI. označil za prekonanie „ťaživej situácie nepochopenia a nedorozumení,“ ktorá „neprospieva ani čínskym autoritám, ani Katolíckej cirkvi v Číne“. Kardinál Parolin pripomenul, že to bol práve pápež Benedikt XVI., ktorý schválil „projekt dohody o menovaní biskupov v Číne, ktorý bolo možné podpísať až v roku 2018“.
Provizórna dohoda s Čínskou ľudovou republikou o menovaní biskupov, ktorá doposiaľ umožnila pápežské uznanie všetkých predtým nelegitímne vysvätených čínskych biskupov, vyprší 22. októbra.
Vatikánsky štátny sekretár kardinál Pietro Parolin vo svojom vystúpení zdôraznil jej rýdzo pastoračný a nie politický charakter. Reagoval tak na nedorozumenia, ktoré sa vyskytli vo verejnosti a v médiách v poslednej dobe ohľadom charakteru dohody, keď jej mnohí pripisujú také ciele, aké v skutočnosti nemá. •

▲ Nový moskovský pomocný biskup: Nemienime "katolicizovať" Rusko

V Katedrále Nepoškvrneného počatia v Moskve sa 5. októbra konala biskupská konsekrácia Nikolaja Dubinina OFM Conv. Zúčastnil sa aj moskovský arcibiskup Paolo Pezzi spolu s novosibírskym biskupom Josephom Wertom a irkutským biskupom Kirillom Klimowiczom. Štyridsaťsedemročného Nikolaja Genadijeviča Dubinina vymenoval na konci júla pápež František do funkcie pomocného biskupa – bude sa venovať pastoračnej službe v najrozsiahlejšej diecéze na svete (2,5 milióna km2), kde žije približne 70 tisíc katolíkov. Pochádza z národnostne i ekumenicky zmiešanej rodiny - otec pravoslávny Rus a matka katolíčka poľskej národnosti. Jedna z otázok pomerne obsiahleho rozhovoru pre agentúru RIA Novosti sa týkala obvinenia Katolíckej cirkvi z prozelytizmu, na čo novovysvätený biskup odpovedal: "Domnievam sa, že obvinenie katolíkov z prozelytizmu v Rusku z 90. rokov minulého storočia (po obnovení inštituciálnej prítomnosti Katolíckej cirkvi v Rusku) neboli opodstatnené. Nikto dnes nemá dôvody k takému obvineniu. Nevyhnutné je chápať, čo to je prozelytizmus – priťahovanie veriacich klamaním či uplácaním. Nič podobného v našej cirkvi nikdy neexistovalo, a dúfam, že ani existovať nebude. Nemali sme tiež a ani nemáme v úmysle nejako "katolicizovať" Rusko. Hneď po svojom menovaní som povedal a stále opakujem, že všeobecným princípom života a poslaním cirkvi je otvorenosť voči všetkým ľuďom. Ak príde človek, ktorý hľadá Boha, pravdu, a nachádza ju v našej cirkvi, nikdy pred nikým dvere nezatvoríme." •

■ Najmladší syn britského premiéra Johnsona Wilfred prijal katolícky krst

„**Wilfred Johnson** bol 12. septembra pokrstený vo Westminsterskej katedrále pri súkromnom obrade, na ktorom sa zúčastnili rodičia a malá skupinka hostí pri dodržaní platných predpisov pre Covid-19," uviedla Westminsterská diecéza. Sám Boris Johnson je prvým pokrsteným katolíkom na Downing Street č. 10, aj keď sa počas štúdia na Eton College prakticky vzdal svojho vyznania v prospech Anglikánskej cirkvi. Tony Blair sa ako predseda vlády pravidelne zúčastňoval na omši (1997–2007), no do Katolíckej cirkvi vstúpil až po skončení svojho funkčného obdobia. Boris Johnson má z predchádzajúcich vzťahov štyri deti. Jeho snúbenica a matka malého Wilfreda Carrie Symondsová je katolíčka. Wilfred Lawrie Nicholas Johnson sa narodil 29. apríla. Meno Nicholas mu dali z vďačnosti k dvom lekárom Nickovi Priceovi a Nickovi Hartovi, ktorí zachránili život premiérovi, keď sa v apríli nakazil koronavírusom. •

▲ Svätý Otec menoval nového nuncia v Malajzii a Východnom Timore

Svätý Otec vymenoval apoštolského nuncia v Malajzii a Východnom Timore a apoštolského delegáta v Brunei (Darussalam). Je ním v jednej osobe Mons. Wojciech Załuski, doterajší nuncius v Burundi. Šesťdesiatročný titulárny arcibiskup poľského pôvodu je v diplomatickej službe Svätej stolice od roku 1989. Postupne pracoval na vatikánskych zastupiteľstvách v Burundi, na Malte, v Albánsku, Zambii, na Srí Lanke, v Gruzínsku, na Ukrajine, Filipínach a v Guatemale. V roku 2014 pápež František vymenoval Mons. Wojciecha Załuskiho za apoštolského nuncia v Burundi. •

▲ Svätý Otec: Ochrana životného prostredia je chránením ľudského života

Pápež František zverejnil na sieti Twitter odkaz v súvislosti s prebiehajúcim Časom stvorenstva: „Ničenie životného prostredia človeka je niečo veľmi vážne, a to nielen preto, že Boh nám zveril svet, ale aj preto, že samotný ľudský život je darom, ktorý musíme chrániť." #ČasStvorenstva #SeasonOfCreation. Svätý Otec František sa z pápežskej adresy „Pontifex" na sociálnej sieti Twitter prihovára v deviatich jazykoch. Najviac sledovaný twitterový účet má bývalý prezident USA Obama – 113 miliónov užívateľov. Pápežský účet sleduje približne 51 miliónov užívateľov. •

Múdrosť

Text: P. Milan Bubák SVD
Foto: Archív SVD

Počas druhej novembrovej nedele nám Cirkev predkladá evanjelium o múdrych a hlúpych pannách (Mt 25, 1-13). Uvažujme o múdrosti. Máme pred sebou Podobenstvo o múdrych a hlúpych pannách. Je preto dôležité vedieť, v čom spočívala múdrosť tých múdrych a hlúposť tých hlúpych. V prvom rade však treba vedieť, že je rozdiel medzi múdrosťou a vedomosťami. Mať vedomosti ešte neznamená múdrosť. No je aj rozdiel medzi múdrosťou a rozvážnosťou. Tieto dve sa dosť často zamieňajú. Filozofi hovoria: „Qui bene distinguit, bene docet!“ (Kto dobre rozlišuje, dobre učí.) Preto sa pozrime na rozdiely medzi týmito dvoma múdrosťami.

Sapientia

Múdrosť, alebo sapientia, je podľa sv. Tomáša Akvinského schopnosť správne usporadúvať veci. Doslova: Sapientia est ordinare.“ – Voľne preložené: „Múdrosť spočíva v schopnosti dávať veci do správneho poriadku.“ Prakticky to znamená usporadúvať veci, povinnosti, záujmy a iné skutočnosti nášho života podľa priorít: dôležité dávať na prvé miesto a nedôležité na druhé. Múdrosť tohto typu je o schopnosti poznávať podstatu vecí, ich hodnotu, ich cenu. A na základe tohto poznania tieto veci správne zaradiť do svojho života alebo do svojej činnosti.

Múdry Šalamún

Typickým príkladom tejto múdrosti je kráľ Šalamún. Keď začínal svoje kraľovanie, Boh ho vyzval, aby si želal od neho čosi, čo pokladá za dôležité. Šalamún si želal múdrosť, ktorá by mu pomohla správne kraľovať. „Daj teda svojmu sluhovi srdce pozorné, aby spravoval tvoj ľud a rozlišoval medzi dobrým a zlým. Veď ktože by (ináč) mohol spravovať tento tvoj početný ľud?“ (1 Kr 3, 9) hovorí presne Šalamún. Boh ho chváli, že si neželal od neho iné veci na prvom mieste: dlhý život, bohatstvo a smrť svojich nepriateľov: „Pretože si si žiadal túto vec a nežiadal si si dlhý vek, ani si si nežiadal bohatstvo, ani si nežiadal život svojich nepriateľov, ale si si žiadal chápavosť, aby si pochopil právo, urobím ti podľa žiadosti: Hľa, dám ti srdce múdre a chápavé, takže tebe podobného nebolo pred tebou a takého, ako si ty, nebude ani po tebe“ (1 Kr 3, 10-12). Mnohí z nás by sme si možno želali práve tieto tri veci: dlhý život, zdravie, krásu..., alebo bohatstvo, luxus, pôžitky... Alebo pokoj od nepriateľov, tých, čo nás nemajú radi, alebo aby takíto ľudia vôbec nejestvovali... Šalamún – nakoľko poznal hodnotu vecí –, si želal tú najpodstatnejšiu vec: múdrosť. A k nej dostal aj ostatné tri. Toto je teda múdrosť ako sapientia: poznanie hodnoty vecí, nájdenie kľúča, ktorý by človeku pomohol vidieť do podstaty vecí, a to aj napriek pozlátku, ktoré je na povrchu.

Toto je teda múdrosť ako sapientia: poznanie hodnoty vecí, nájdenie kľúča, ktorý by človeku pomohol vidieť do podstaty vecí, a to aj napriek pozlátku, ktoré je na povrchu.

Rozvážnosť

Na druhej strane je múdrosť ako rozvážnosť, alebo po latinsky prudencia. Rozvážnosť je podľa sv. Augustína „recta ratio agibilium“ – voľne preložené: „zapojenie rozumu do činnosti.“ Je to vlastne schopnosť to, čo sme tou prvou múdrosťou spoznali za pomoci rozumu, preniesť do konkrétneho života. Rozvážnosť je podľa Katechizmu Katolíckej cirkvi kormidelníkom čností (auriga virtutum), lebo riadi všetky ostatné čnosti, a to tým, že im určuje normu a mieru a že ich vedie správnym smerom. Prudencia (rozvážnosť) je ako dirigent, ktorý diriguje orchester: každý jeden nástroj je dobrý, je hodnotou, no dirigent ho zapojí v správnom čase, správnym spôsobom, v správnom množstve. Alebo je ako kuchár, ktorý vyberá z dobrých ingrediencií do jedla tie správne v správnom pomere.

Často si ju mýlime s inými vlastnosťami

Prudencia sa často pletie s inými podobnými vlastnosťami, ktoré však sú ďaleko od múdrosti. Pozrime sa na ne. V prvom rade múdrosť nie je chytrosť, prešibanosť alebo prefíkanosť. Chytrosť je niekedy obdivovanou vlastnosťou, no môže byť ďaleko od čnosti. Napríklad chytrý človek môže okabátiť nepozorného človeka a okradnúť ho, alebo celé týždne kuť plány ako vykradnúť banku. Chytrý človek sa môže vysmiať z „hlúposti“ učiteľa, ktorému pred nosom opisoval na skúške. Toto však nie je čnosť. Je to v skutočnosti neresť. O vychytralcoch

je veľa aj v Písme. Tam sú vychytralci – aj napriek tomu, že sa vysmievajú z tých, ktorých oklamali –, označení za hlúpych. Za zmienku stojí, že jedného vychytralca dokonca Ježiš predkladá svojim poslucháčom za vzor. Je to nepoctivý správca. No vzorom nám nie je pre svoje skutky, ale pre spôsob svojho rozmýšľania. Na tomto príklade jasne vidíme, ako sa vychytralosť naozaj podobá na múdrosť, no zakiaľ vychytralosť má za cieľ vyhnúť sa (skutočnému) dobru, múdrosť ide za dobrom. A presne toto Ježiš radí. Vychytralec je niekedy v skutočnosti zbabelcom. Je to v prípadoch, kedy sa vychytralo vyzuje z toho, aby sa vyjadril priamo, čo si myslí, alebo aby si splnil svoju povinnosť.

Rozvážnosť nemá ďalej nič do činenia ani s diplomaciou a taktizovaním. Diplomacia je veda. Hovorí sa, že je to najdlhšia cesta medzi bodom A a B. Keby som si zvolil z bodu A najkratšiu cestu, do bodu B by som nemusel prísť. Preto diplomat rozmýšľa, ako dosiahnuť svoje iným spôsobom. Ako sa naisto z bodu A dostať do bodu B, aj keď za dlhší čas. Diplomacia, aj keď je často nevyhnutná, však nemusí byť skutočnou múdrosťou. Je to veda ako dosiahnuť svoje, aby ten druhý bol tiež spokojný, aj keď často iba na krátky čas, kým vec neprekukne.

Rozvážnosť sa môže niekedy zamieňať aj s inteligenciou alebo s tým, čo angličtina vyjadruje termínom „common sense“ (zdravý úsudok). Podľa definície „inteligencia je schopnosť vybrať si zo svojich vedomostí tie správne na správnom mieste a v správnom čase.“ Toto je veľký dar a nie je veľa tých, ktorí si ho pestujú. No inteligencia nemusí byť nevyhnutne rozvážnosťou. Aj pri nej môže ísť o taktizovanie. To, čo si vyberiem v danej chvíli, môže byť hodnotené z pozície prospechu, výhod, alebo toho, aby som sa nestrápnil, a nie aby som sledoval „objektívne dobro“.

Čo teda je rozvážnosť?

Čím konkrétne sa spomínané veci líšia od skutočnej múdrosti? Po prvé tým, že im najprv chýbala múdrosť--sapientia, t.j. že človek sa nezamyslel nad tým, či to, za čím ide, alebo o čo sa usiluje, je naozajstná hodnota. A po druhé, dobro, ktoré človek za ich pomoci dosiahne, musí byť skutočne objektívne dobro a dobro dlhodobé; pre nás veriacich musí ísť o dobro večné. A tiež dobré musia byť aj prostriedky. Rozvážnosť zhodnocuje, zvažuje a monitoruje všetko: nielen začiatok a koniec akcie, nielen jej motívy a ciele, nielen jej skryté zmysly a významy, ale aj celý jej priebeh.

Ako sa múdrosť získava?

Dvoma spôsobmi. Múdrosť je výsledkom skúseností a reflexie nad nimi. Ale je aj darom zhora. Istého väzňa odsúdili na veľa rokov väzenia za veľmi ťažký zločin. Zavraždil svoju manželku. Má odsedených už osem rokov. Je to však iný človek. Nevie, či ho prepustia skorej za dobré správanie alebo nie. Pokúsi sa o to. Pýtajú sa ho: „Keby ti ponúkli drogu, po ktorej by si tvrdo zaspal, zobral by si ju?“ „Nie!“ hovorí. „Ale keď som sem prišiel, bol by som zobral dvojitú dávku.“ „Prečo by si ju nezobral dnes?“ „Lebo dnes som už inde! Za tie roky som dostal milosť uvažovať o sebe, o svojom živote i o svojom čine. Dnes som rozhodnutý prežiť zvyšok svojho života dobre!“ Michal, také je jeho meno, dostal dar múdrosti, ktorý nemal. No zároveň si ju aj vypestoval svojou snahou. Tak vlastne niektorí aj skúsenosť definujú: skúsenosť nie je o tom, čo sa ti stalo. Je o tom, čo si urobil s tým, čo sa ti stalo.

No múdrosť je aj darom, ako to bolo u Šalamúna. Ako tento dar získať? Čo tak modliť sa zaň? Keby hlúpe panny z evanjelia boli ženami reflexie a keby sa denne modlili za múdrosť, mohli dnes sedieť so ženíchom na svadbe a vychutnávať nielen jeho prítomnosť, ale aj dobré vínko a vyberané jedlo.

Udalosti

▪ Verbista z Toga, ktorý študoval aj na Slovensku, bol vysvätený za kňaza

P. Bruno Wensan'na Bawerima SVD pochádza z Toga. Na Slovensku prežil dva roky a urobil si pastoračnú prax. V rámci internacionality, ktorú rehoľa verbistov poskytuje, mal možnosť učiť sa slovenčinu v našej krajine a tiež pomáhať pri pastorácii v Univerzitnom pastoračnom centre v Bratislave. Bruno sa narodil 13. apríla 1992 v meste Kara na severe republiky Togo. Pochádza z kmeňa Nawda. Je štvrtý zo šiestich detí.

Za kňaza Spoločnosti Božieho Slova bol vysvätený 12. septembra 2020 v Lomé, hlavnom meste Toga. O tejto životnej udalosti nám napísal: „Pre mňa byť kňazom je dar, je to dar od Boha, ktorý ma povolal z mojej nehodnosti a povedal: „Ty si si ma nevybral, vybral som si ja teba.“ Pretože je to dar, chcem sa úplne venovať službe, ku ktorej som povolaný. Bol som menovaný za pomocného farára v Parakou v Beninskej republike - je to susedná krajina Toga. Pozývam všetkých čitateľov, aby ste prišli na návštevu. Boh vám požehnaj.“

Modlime sa za P. Bruna:
Pane Ježišu, večný veľkňaz, zachovaj svojich kňazov v ochrane svojho najsvätejšieho Srdca. Zachovaj bez poškvrny ich posvätené ruky, ktoré sa denne dotýkajú Tvojho najsvätejšieho Tela. Zachovaj bez poškvrny ich pery, ktoré sú zvlažované Tvojou predrahou Krvou. Zachovaj ich čisté srdcia, do ktorých bola vtlačená pečať Tvojho svätého kňazstva. Daj im moc, aby premieňali naše srdcia, ako premieňajú chlieb a víno. Žehnaj ich prácu, aby prinášala hojný úžitok a udeľ im korunu večnej slávy. Amen •

▪ Stretnutie verbistov pôsobiacich na poli masmediálnej komunikácie

6.-9. septembra sa konalo pravidelné trojročné európske stretnutie verbistov pôsobiacich v masovokomunikačných prostriedkoch. Každá provincia SVD má svojho koordinátora, ktorý má na starosti mediálne aktivity. Toto stretnutie bolo pôvodne plánované v írskom Dubline, ale pre korona krízu sa konalo online. Každý zostal vo svojej krajine, kde pôsobí. Účastníci stretnutia si vymenili svoje skúsenosti iba prostredníctvom internetového spojenia. Zo Slovenska sa tohto stretnutia zúčastnil P. Martin Štefanec SVD, Slovák P. Václav Mucha SVD je koordinátorom v Nemecku a prítomný bol aj ďalší Slovák P. Peter Kubík SVD, ktorý je zonálnym koordinátorom Európy. •

▼ Ľudové misie vo farnosti Drietoma

V dňoch 19.-27. septembra 2020 sa konali vo farnosti Drietoma (spolu s filiálkou Kostolná) farské ľudové misie. Viedli ich P. Thomas Tulung SVD, P. Pavol Kruták SVD a P. Pavol Baláž SVD. Tieto misie sa ešte "stihli" uskutočniť pred opätovným prijatím prísnejších opatrení. Vďaka miestnemu správcovi farnosti vdp. Petrovi Korenčiakovi a tiež celému spoločenstvu farnosti za milé prijatie a pohostinnosť. •

UDALOSTI november 2020

1. november
Slávnosť Všetkých svätých, prikázaný sviatok;
2. november
Spomienka na všetkých verných zosnulých (dušičky);
13. november
P. Michal Lapšanský SVD, 10. výročie smrti (2010);
15. november
P. Štefan Popovič SVD, 5. výročie smrti (2015);
16. november
narodeniny P. Paulusa Budi Kledena SVD, generálneho predstaveného SVD (1965); P. Jozef Krčmár SVD, 10. výročie smrti (2010);
17. november
Deň boja za slobodu a demokraciu - štátny sviatok;
22. november
Slávnosť Krista Kráľa;
28. november
bl. Mária Helena Stollenwerk, SSpS, spoluzakladateľka misijnej kongregácie Služobníc Ducha Svätého a kongregácie Služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony;
29. november
1. adventná nedeľa.

◆◆◆

Misijný úmysel apoštolátu modlitby na mesiac november:
Aby bol rozvoj robotizácie a umelej inteligencie vždy ľuďom na osoh.

SVD

Cherubi – strážcovia

Text: P. Marek Vaňuš SVD
Foto: Jacopo di Cione

V prvých kapitolách Knihy Genezis sa okrem figúry hada objavujú v samom závere príbehu o páde prarodičov i postavy cherubov určené na to, aby „strážili cestu k stromu života“ (Gn 3,24). Ide o bytosti, na ktoré sa pokúsime pozrieť bližšie.

Priestupok prvých ľudí spočívajúci v jedení ovocia zakázaného stromu nesie so sebou dôsledok: vykázanie z raja. Nie je to reakcia „nahnevaného“ či „urazeného“ Boha, ale gesto umožňujúce vydať sa na cestu reparácie zničeného vzťahu dôvery zo strany človeka voči Pánovi. V danej chvíli nemôže čiahnuť po strome života, pretože si zvolil cestu smrti; pred ktorou ho Boh vopred varoval (Gn 2,17).

Keď svätopisec hovorí o vyjdení človeka z raja, spomína, že Boh umiestňuje ku vchodu cherubov, ktorých úlohou bude strážiť cestu k stromu života. Obyčajne sa to chápe ako „zamedzenie“ či „zabránenie“ prístupu. Výraz „strážiť“ v hebrejčine však obsahuje v sebe myšlienku ochrany a tiež, istým spôsobom, i zachovania. Cherubi dostávajú za úlohu starať sa o túto cestu, uchovať možnosť, aby sa k stromu dalo prísť.

Strom života totiž možno dosiahnuť krok za krokom kráčajúc po ceste, ktorú Písmo neskôr predstavuje. V Knihe Prísloví (3,13-18) sa hovorí o blaženom človeku, „ktorý dosahuje múdrosť“, lebo ona je, okrem iného, „stromom života pre tých, čo ju chytili a tí, čo sa jej držia, sú blažení“. Múdrosť je tak tou cestou, ktorá rešpektuje čas a limity. No a v samom závere Písma je strom života spomenutý opäť; v Knihe Zjavenia (22,2) sa v rámci opisu nebeského Jeruzalema píše o rieke života, ktorá vyteká „od Božieho a Baránkovho trónu. Uprostred jeho námestia, z oboch strán rieky, je strom života, ktorý prináša dvanásť ráz ovocie: každý mesiac dáva svoje ovocie a lístie stromu je na uzdravenie národov...“ Jedia z neho tí, čo si oprali svoje rúcha v Baránkovej krvi – teda tí, čo nasledovali Krista, lebo on je tou definitívnou cestou k stromu života.

Ale vráťme sa ešte k cherubom. Had a cherubi sú dva druhy postáv, ktoré nachádzame v kap. 3 Knihy Genezis. A sú to práve tie isté druhy figúr, ktoré prikázal vyhotoviť na Boží príkaz Mojžiš. O bronzovom hadovi sme už písali. Nuž a cherubi sa objavujú na zľutovnici archy. V inštrukciách, ktoré dostáva Mojžiš od Boha ohľadom archy zmluvy, medzi iným čítame: „Urobíš aj vrchnák (zľutovnicu) z rýdzeho zlata, dva a pol lakťa dlhý a poldruha lakťa široký. Aj dvoch cherubov, kovaných zo zlata, spravíš hore na oboch koncoch zľutovnice; jedného cheruba pripojíte na jednom konci, druhého na druhom konci. Na zľutovnici hore na oboch koncoch prirobíš cherubov. Cherubi nech majú rozpäté krídla a nech svojimi krídlami zakrývajú zľutovnicu, kým ich tváre budú obrátené oproti sebe. Cherubi nech upierajú svoj zrak na zľutovnicu. Zľutovnicu polož na archu a do archy vlož zákon, ktorý ti dám. Tam sa budem zjavovať a zo zľutovnice, spomedzi oboch cherubov, čo sú na arche zákona, budem hovoriť všetko, čo ti nariadim pre Izraelitov“ (Ex 25,17-22).

Čo predstavujú títo okrídlení cherubi? Sú to dve bytosti umiestnené v určitej vzdialenosti (na dvoch koncoch zľutovnice), vzájomne oddelené, no smerujúce krídlami ku vzájomnému dotyku. Tváre majú obrátené k sebe a pohľady upriamené na zľutovnicu, teda pokrývku archy, ktorá uchováva knihu Zákona. Zákon ich teda istým spôsobom oddeľuje, no vďaka tomu, že ho majú stále na očiach, dáva im možnosť vytvárať správny vzťah. Ich tváre obrátené k sebe naznačujú, že ide o rovnocenný, bratský vzťah. A Boha možno stretnúť práve tam, tam hovorí. On sa zjavuje tam, kde pohľad zostáva upriamený na jeho slovo a tvár obrátená k druhému človeku ako bratovi. Cherubi takto ukazujú cestu k stromu života: je ňou Zákon, ktorý umožňuje, aby dvaja ľudia budovali správny vzťah vďaka tomu, že načúvajú Bohu.

Vydavateľstvo Spoločnosti Božieho Slova uvádza dve knižné novinky

Text: P. Martin Štefanec SVD
Foto: Archív SVD

Novéna k blahoslavenému Carlovi Acutisovi a Rozmnož našu vieru, čo sú textovo spracované biblické stretnutia formou Lectio divina.

Novéna k blahoslavenému Carlovi Acutisovi obsahuje modlitby na každý deň deviatnika k tomuto populárnemu mladíkovi, oddanému Bohu, majúcemu v sebe i veľkú lásku k bížnym.

Carlo Acutis, taliansky tínedžer a počítačový programátor, ktorý zomrel v roku 2006, blahorečený 10. októbra 2020.

Carlo Acutis je v súčasnosti pochovaný v Assisi's Church of St. Mary Major. Carlo, ktorý zomrel na leukémiu vo veku 15 rokov, ponúkol svoje utrpenie za pápeža a Cirkev. Narodil sa v Londýne 3. mája 1991 talianskym rodičom, ktorí sa čoskoro vrátili do Milána. Bol zbožným dieťaťom, navštevoval denne svätú omšu, často sa modlil ruženec a robil si týždenné spovede.

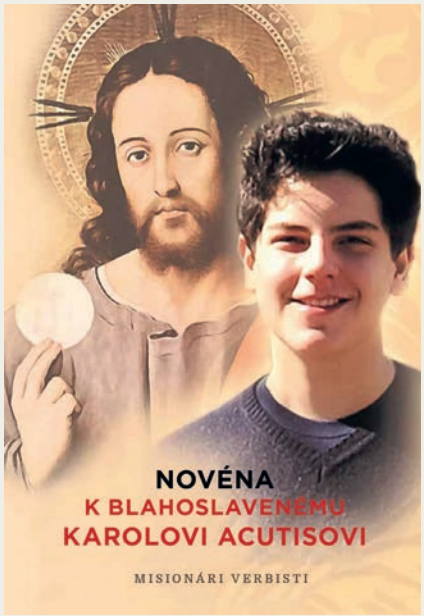

„Carlo skutočne mal Ježiša vo svojom srdci, skutočne čistom srdci. Keď ste skutočne čistí od srdca, skutočne sa aj dotýkate srdc ľudí," povedala o ňom jeho mama.

Dátum blahorečenia bol vyhlásený v rovnakom týždni ako sviatok Božieho tela. Carlo Acutis mal veľkú oddanosť Eucharistii a eucharistickým zázrakom.

Zázrak, ktorý vydláždil cestu pre jeho blahorečenie, predstavoval v roku 2013 uzdravenie brazílskeho dieťaťa trpiaceho zriedkavou vrodenou anatomickou anomáliou podžalúdkovej žľazy a pápež František tento zázrak schválil vo februári.

Carlo Acutis bol mimoriadne nadaný na prácu s počítačmi. V Christus vivit, apoštolskej výzve uverejnenej po biskupskej synode o mladých ľuďoch v roku 2018, pápež František ponúkol Carla ako vzor svätosti v digitálnom veku. „Táto správa predstavuje lúč svetla v tomto období, keď naša krajina zápasí s ťažkou zdravotnou, sociálnou a pracovnou situáciou," uviedol Sorrentino.

ROZMNOŽ NAŠU VIERU

Kniha obsahuje biblické stretnutia formou lectio divina. Lectio divina je meditatívny spôsob duchovného čítania Svätého písma, ktorý praktizovali cirkevní otcovia už v dávnych časoch. Známe je používanie lectio divina u kňaza Origena, na západe to bol najmä svätý Benedikt, ktorý kládol veľký dôraz na lectio divina v regulách svojej rehole. Aj stredoveké rehole, ktoré priniesli obnovu náboženského života, sa veľmi horlivo venovali meditatívnemu čítaniu Písma ako základnému prameňu svojej spirituality.

Druhý vatikánsky koncil vo veroučnej konštitúcii O Božom zjavení (Dei Verbum), vedie veriacich k pestovaniu osobného vzťahu k Svätému písmu. Jedným z najjednoduchších spôsobov čítania Písma je lectio divina. Veľkú pozornosť jej venuje aj dokument Pápežskej biblickej komisie Interpretácia Biblie v Cirkvi z roku 1993.

Loď s menom pápeža Františka pomáha na Amazonke aj proti COVIDu

Text: vaticannews.va
Foto: vaticannews.va, Amazoon Noticia

V Brazílii pomáha v boji proti koronavírusu aj riečna nemocničná loď nesúca meno pápeža Františka. Plavidlo už rok brázdi rieku Amazon, aby prinieslo lekársku pomoc miestnemu obyvateľstvu. Celkovo ide o 700 tisíc ľudí. V diecéze Marabá zas poľná nemocnica dostala respiračný prístroj od pápeža Františka.

Loď je činná i počas pandémie. „Táto loď už urobila zázraky, prinášajúc zdravie a nádej do života obyvateľstva žijúceho v povodí rieky," uviedol v rozhovore pre CELAM - Radu biskupských konferencií Latinskej Ameriky a Karibiku rehoľný brat Joel Sousa, jeden z koordinujúcich členov posádky. V Brazílii, jednej z najviac postihnutých krajín sveta, zomiera na Covid-19 približne tisícka ľudí denne už od mája. Najviac tu trpí chudobné obyvateľstvo a amazonskí domorodci.

23-členná posádka okrem zdravotnej pomoci poskytuje aj osvetu

„Nemohli sme sa odťahovať od boja proti Covidu-19. A tak sme sa zreorganizovali osobitne pre boj s pandémiou," spolu „so zdravotníckymi pracovníkmi a osobitnou lekárskou pomocou," spomína brat Joel. Okrem ambulantnej liečby prvého štádia nákazy posádka lode pomáha aj prostredníctvom osvety miestneho obyvateľstva. Brat Joel dodáva: „Zaoberáme sa hlavne prejavmi chrípky a ľahkými prípadmi Covidu. Lekári robia konzultácie, zatiaľ čo my sa venujeme prideľovaniu liekov."

Loď dlhá 36 metrov má na palube posádku zloženú z 23 zdravotníkov a jej súčasťou sú priestory pre vykonávanie röntgenu, mamografie, EKG a ergometrického testu, má i operačnú sálu, laboratórium pre analýzy, lekáreň, očkovaciu sálu, nemocničné lôžka i špecializované očné či zubné ambulancie.

Pôvodcami iniciatívy sú rehoľníci z Bratstva sv. Františka z Assisi v Božej Prozreteľnosti, ktorí vedú nemocnicu v Riu de Janeiro spolu s biskupom diecézy Óbidos v severobrazílskom štáte Pará Mons. Bernardom Bahlmannom. Loď po prvýkrát vyplávala na Amazon v júli 2019 práve z Óbidosu. Odvtedy sa na nej vykonalo viac než 46 tisíc zdravotných služieb v povodí Amazonu.

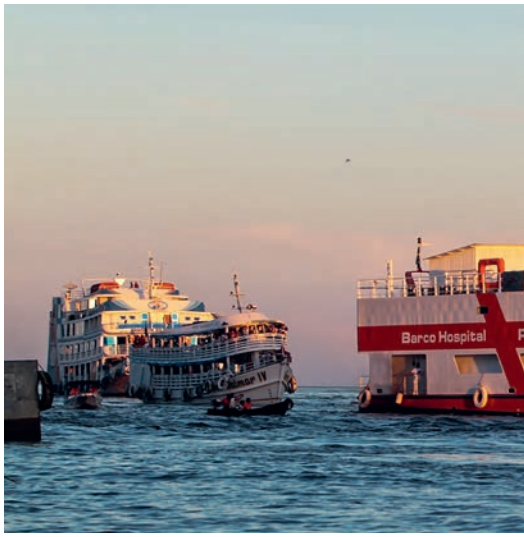

Loď podporil aj pápež František

Iniciatívu podporil aj pápež František, ktorý cez svojho almužníka kardinála Konrada Krajewskeho daroval lodi ultrazvukový prístroj. Pri spustení projektu Svätý Otec zaslal list jeho účastníkom. Pripomenul v ňom, že Cirkev je povolaná byť tzv. „poľnou nemocnicou" prijímajúcou všetkých bez rozdielu a v tomto prípade je aj „nemocnicou na vode".

V roku 2013 pri príležitosti SDM v Riu de Janeiro pápež navštívil nemocnicu spomínaného františkánskeho bratstva v hlavnom meste krajiny. Bratov sa vtedy spýtal, či pôsobia aj v Amazónii. Keď zistil, že nie, povedal im, aby išli aj tam.

Vybudovanie lode bolo možné aj vďaka dohode so štátom Pará. Ten projektu pridelil čiastku z finančnej pokuty za kolektívnu morálnu ujmu, ktorú zaplatili spoločnosti Shell a BASF po environmentálnej nehode, ktorá si vyžiadala 60 obetí a spôsobila rozsiahle škody.

Poľná nemocnica v Marabá prijala respiračný prístroj od pápeža

Z brazílskej diecézy Marabá v oblasti Amazónie prichádzajú prejavy vďaky pápežovi Františkovi za darovaný respiračný prístroj. Ide o jeden zo štyroch prístrojov, ktoré zaslala do Brazílie Pápežská charita. Použitý bude v tamojšej poľnej nemocnici určenej najmä pre domorodých obyvateľov.

Respiračný prístroj spolu s termometrom dorazili do Marabá v nedeľu 12. júla prostredníctvom apoštolskej nunciatúry. V poľnej nemocnici, ktorá dostala respiračný prístroj, je pre pacientov trpiacich Covidom-19 pripravených desať lôžok.

Biskup Diecézy Marabá Mons. Vital Corbellini na dar reagoval slovami:

„Pápežovi leží na srdci toto domorodé obyvateľstvo, pretože ich práva sú častokrát porušované. Vláda im nevenuje veľa pozornosti. Dochádza tu k invázii voči ich pôde, lesom a riekam. Takže je nevyhnutné hľadieť na tieto osoby s láskou, takým spôsobom, aby mohli lepšie žiť."

Podľa dostupných informácií dosahuje vyťaženosť lôžok na jednotkách intenzívnej starostlivosti v brazílskom regióne Marabá 91 %.

Od začiatku pandémie V Európe zomrelo na COVID-19 štyristo kňazov

Text: KAP / Preložil: Stanislav Gábor

Koronakríza vážne zasiahla aj Katolícku cirkev v Európe. V súvislosti s vírusom zomrelo 400 kňazov a rehoľníkov, ktorí boli väčšinou v staršom veku, uvádza správa, ktorú v stredu zverejnila Rada európskych biskupských konferencií (CCEE). CCEE zorganizovalo minulý víkend svoje plenárne zasadanie. Pre dôsledky pandémie sa konalo len virtuálne.

Z prieskumu, ktorý bol uskutočnený v 38 biskupských konferenciách na kontinente, vyplýva, že najviac duchovných zomrelo v Holandsku (181), Taliansku (121) a Španielsku (70). V Poľsku zomrelo desať kňazov, po päť v Belgicku a na Ukrajine, traja v Írsku a jeden v Litve. V Rakúsku zomreli na Covid-19 na Veľkú noc štyria rehoľní kňazi z tej istej komunity, ktorí už boli vo vyššom veku a mali aj ďalšie choroby.

Správa CCEE podáva komplexný prehľad o tom, ako miestne cirkvi v Európe reagovali na pandémiu. Napriek tomu, že obmedzenie liturgických slávení malo rôznu dobu trvania, začiatku i konca, v prípade všetkých biskupských konferencií prebiehal neustály dialóg a úzka spolupráca medzi cirkvami a príslušnými vládami alebo štátnymi orgánmi. Zatvorenie náboženských priestorov počas Lockdownu (napr. v Rakúsku boli kostoly otvorené, ale verejné bohoslužby boli pozastavené) bolo považované za „akt lásky k blížnemu zameraný predovšetkým na ochranu zdravia občanov".

Ako sa uvádza v správe, opatrenia ako použitie rúšok, odstupy, predpisy ohľadom sedenia v laviciach a ohľadom svätého prijímania sa stali zárukou toho, že „cirkvi v celej Európe sú dnes bezpečnými a hygienicky nezávadnými miestami".

Správy jednotlivých krajín referujú aj o dôsledkoch pandémie na život Cirkvi. Napríklad Cirkev v Španielsku uvádza, že tamojšie farnosti a humanitárne agentúry sa od pandémie zameriavajú na pomoc a podporu pre seniorov, osamelých ľudí, osamelé matky s deťmi a osobitná pomoc existuje aj pri hľadaní práce po strate zamestnania. Írski biskupi uviedli, že sú veľmi znepokojení vážnymi ekonomickými dopadmi pandémie.

Talianska biskupská konferencia vo svojom príspevku píše o nespočetných „gestách veľkodušnosti a mnohých malých príbehoch "hrdinov", ktoré nám pomohli udržať živú nádej". O nevyhnutnosti „nového spôsobu ohlasovania evanjelia" a „novom druhu prítomnosti v uliciach súčasného sveta", píše Biskupská konferencia Anglicka a Walesu, ktorá ďalej hovorí o „pomalom návrate veriacich do svojich chrámov" po obnovení verejných bohoslužieb.

Na záver súhrnnej správy P. Pavel Ambros z Teologickej fakulty v Olomouci vyjadril znepokojenie nad tým, že mnohí veriaci vzhľadom na ponuku priamych prenosov bohoslužieb (livestream) už viac necítia potrebu zúčastňovať sa na svätej omši. Mnohí tento stav vnímajú „nielen ako výnimku, ale aj ako osvedčený postup", čo je však problematické: prijať sväté prijímanie nemôže byť predsa na rovnakej úrovni ako nejaké objednanie pizze, zdôraznil tento pastorálny teológ.

Svätá zem bez pútnikov – rozhovor s arcibiskupom Pierbattistom Pizzaballom

Mons. Pierbattista Pizzaballa O.F.M. (* 21. apríl 1965, Cologno al Serio, Taliansko) je taliansky rímskokatolícky titulárny arcibiskup a apoštolský administrátor Jeruzalemského latinského patriarchátu v Palestíne

Text: Rádio Vatikán

Foto: Vatican News, Olivier Fitoussi, Flash90

Pre život Cirkvi vo Svätej zemi sú dôsledky pandémie COVID-19 náročnou výzvou. Ako vysvetlil apoštolský administrátor Latinského patriarchátu Jeruzalema arcibiskup Pierbattista Pizzaballa, pokles pútí pravdepodobne potrvá celý jeden rok. Cirkev sa snaží pomáhať ľuďom po všetkých stránkach ich núdze.

Okrem sťažených možností liturgických slávení a osobných kontaktov kríza znamená celkový pokles pútnickej aktivity, čoho výsledkom je strata práce pre tisíce živiteľov rodín. Preventívne opatrenia spôsobili, že takmer všetky púte do svätých miest boli pozastavené. Mons. Pierbattista Pizzaballa OFM v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas opisuje dramatickú situáciu a pripomína, že posvätné miesta napriek tomu neprestávajú byť osobitným srdcom univerzálnej Cirkvi. Dôvody krízy sú viaceré, vysvetľuje arcibiskup:

„Po prvé je to preto, že sú stále zatvorené hranice. Väčšina krajín, s ktorými sa ešte udržujú vzťahy, požaduje karanténu, čo prirodzene odrádza pútnikov. K tomu je treba dodať skutočnosť, že za posledný týždeň v Izraeli a Palestíne došlo k veľmi silnej druhej vlne nákazy, čo ľudí skutočne vyľakalo.“ Ako uviedol jeruzalemský arcibiskup, v mnohých prípadoch sú kňazi nútení liturgické slávenia pre veriacich stále prenášať on-line formou. A dodáva: „Jedným zo súčasných problémov rodín je, že sa na liturgiách nemôžu zúčastňovať, prípadne len obmedzene: aby sa predišlo ťažkostiam, naši kňazi sú »»

pripravení realizovať alternatívne formy modlitby, konať návštevy tam, kde je to možné, a formačne pripraviť hlavy rodín tak, aby mohli prinášať sväté prijímanie svojim príbuzným."

Optimistickým znakom pre budúcnosť Svätej zeme je podľa slov arcibiskupa Pizzaballu skutočnosť, že tu bolo doteraz vysvätených jedenásť kňazov a osemnásť diakonov:

„Napriek všetkým námahám a napriek všetkým rozdielom, vrátane tých politických, nás Pán požehnáva povolaniami a za toto všetko mu ďakujeme."

Vo Svätej zemi sa tisíce rodín už niekoľko mesiacov ocitlo bez akejkoľvek práce, predovšetkým v chudobnejších oblastiach, konštatuje jeruzalemský arcibiskup. Cirkev na nich nezabúda a robí, čo môže, vysvetľuje Mons. Pizzaballa a spomína konkrétne pomoc zo strany Rytierskeho rádu Božieho hrobu:

„Spolu s nimi sme otvorili krízové centrá, predovšetkým v oblastiach Betlehema, v severnej Palestíne a na východe Jeruzalema, a samozrejme v Jordánsku. Tieto krízové centrá slúžia na pomoc rodinám, ktoré sa ocitli bez zdrojov a dostalo ich to na hranicu chudoby. Zaktivovali sme potravinovú pomoc, školskú a zdravotnícku podporu. Je to maximum, čo môžeme v tomto historickom momente robiť."

Arcibiskup Pierbattista Pizzaballa na záver rozhovoru vyjadril zármutok vo vedomí, že v týchto podmienkach budú musieť žiť asi celý jeden rok. Cestovanie bude zložitejšie aj vo fáze po pandémii, keď sa budú vyžadovať opatrenia ostražitosti, aké sa v minulosti nepredpokladali, dodáva arcibiskup:

„Púť sa skrátka bude musieť prispôsobiť novým situáciám s odlišnými formami, metódami a trasami. Zároveň však bude mať púť vo Svätej zemi vždy tú zásadnú charakteristiku stretnutia s Ježišom na jeho miestach. To sa nikdy nezmení."

Obyvatelia Betlehema sa bez pútnikov ocitli v biede

Pozastavenie organizovania pútí a projektov Kustódie Svätej zeme pre pomoc jej obyvateľstvu sú najvýznamnejšie príčiny dramatickej ekonomickej situácie palestínskych rodín – takto vysvetlil v rozhovore pre Vatican News z Betlehema Vincenzo Bellomo, pracovník talianskeho združenia „Pro Terra Sancta".

Združenie „Pro Terra Sancta" spojené so službami Kustódie Svätej zeme, ktorá v spolupráci s vatikánskou Kongregáciou pre východné cirkvi vykonáva i tradičnú Veľkonočnú zbierku pre Svätú zem, sa v posledných týždňoch zameriava na pomoc tým, ktorí stratili prácu v dôsledku pandémie a ocitli sa vo veľkých ťažkostiach. Druhá vlna nákazy koronavírusu začala koncom júna a ukázala sa byť ešte intenzívnejšia než prvá.

Vincenzo Bellomo zo združenia „Pro Terra Sancta" pracujúci priamo v Betleheme vyjadril obavy z tejto situácie najmä z dvoch dôvodov: náboženský cestovný ruch je základom pre ekonomický systém kresťanských komunít v Betleheme, teda i palestínskych rodín, a zdravotnícka starostlivosť v krajine je štrukturálne nepostačujúca. Prinášame niektoré ďalšie jeho slová z rozhovoru pre Vatican News:

„V týchto troch-štyroch mesiacoch národné palestínske úrady sa snažili robiť všetko možné, aby zorganizovali centrá pre mestá najviac postihnuté vírusom. Jedno malé centrum s 50 lôžkami bolo vytvorené aj v Betleheme. Ale je to centrum, ktoré má pokryť pomoc pre takmer 200 tisíc obyvateľov, takže chápete, že obavy sú vysoké. Aj preto, že z týchto 50 lôžok je polovica už obsadená pacientmi s intenzívnou liečbou.

„Púť sa skrátka bude musieť prispôsobiť novým situáciám s odlišnými formami, metódami a trasami. Zároveň však bude mať vždy tú zásadnú charakteristiku stretnutia s Ježišom na jeho miestach. To sa nikdy nezmení."

Vincenzo Bellomo vysvetlil, že od 5. marca je vlastne všetko pozastavené a neexistuje žiadne sociálne zabezpečenie, žiadny podporný systém pre palestínske obyvateľstvo, takže si pomáhajú rodiny navzájom. S určitosťou však zdôraznil, že kým sa opäť neobnovia púte, finančná situácia rodín a ľudí vôbec je skutočne neistá.

Na projektoch pre podporu obyvateľov Betlehema združenie „Pro Terra Sancta" spolupracuje už desiatky rokov s bratmi františkánmi, ktorí majú v misii slúžiť ľuďom. Vincenzo Bellomo o týchto projektoch i v súčasnej situácii povedal:

„Na jednej strane ide o základné potreby ľudí a na druhej strane komunikovanie o krásach týchto miest. Staráme sa o starých ľudí, najmä v tomto čase, ale

- Duchovní vodcovia všetkých vierovyznaní v Izraeli: hlavný sefardský rabín Jicchak Yosef, hlavný rabín Aškenázi David Lau, grécky pravoslávny jeruzalemský patriarcha Theophilos III, latinský patriarcha arcibiskup Pierbattista Pizzaballa, imám šejk Gamal el Ubra, imám šejk Agel Al-Atrash a Druze Spiritual vodca šejk Mowafaq Tarif sa zúčastňujú na spoločnej modlitbe v hoteli King David v Jeruzaleme
- Pred pandémiou tu prekvital cestovný ruch mnohých pútnikov.

robili sme to vždy, pretože miesta, kde neexistuje „blahobyt", sú medzi pásmami najviac postihnutými, nakoľko tam nie je žiadny penzijný systém. [...] Ale v centre našej misie bola vždy pozornosť venovaná práci, predovšetkým pre mladých ľudí.

V posledných týždňoch tiež uskutočňujeme dôležitý projekt, v ktorom s odvahou chceme pokračovať, pretože to bolo v našich snoch ešte pred pandémiou. Ide o projekt s názvom „Dom troch kráľov", ktorý bude prvým centrom zamestnanosti v Palestíne. Cieľom je dať práci význam, ktorý si zaslúži pre všetkých ľudí, s osobitným zameraním na ľudí v ťažkostiach.

Palestína patrí medzi arabské krajiny s najvyšším počtom mladých ľudí, ktorí majú problémy s mentálnym postihnutím, ale aj s depresiou. Toto sú dôsledky situácie konfliktu. My týmto mladým, týmto ľuďom chceme ponúknuť pracovnú príležitosť. Práca je tu tiež prostriedkom, ako sa vyhnúť migrácii, udržať tu rodiny. [...] Najmä v týchto týždňoch, v ktorých mnohí prišli o prácu, sa tiež snažíme vymýšľať projekty a činnosti. Napríklad výrobu rúšok so skupinou žien, ktoré sa ich učia šiť. Alebo projekty opravy budov. Snažíme sa čo najviac zostať v blízkosti miestnej komunity tým, že ponúkneme príležitosť tak pomoci, ako aj blízkosti."

Hlavy cirkví Jeruzalema apelujú na svetových lídrov za mier na Kaukaze

V deklarácii z 2. októbra sa náboženskí predstavitelia kresťanských cirkví sídliacich v Jeruzaleme spoločne obracajú na európskych lídrov, prezidentov Ruska, USA i na generálneho sekretára OSN, aby sa pričinili o zastavenie násilia na hraniciach medzi Azerbajdžanom a Náhorným Karabachom. „Opätovne v dôsledku hrôz vojny zomreli nevinné osoby a množstvo mužov, žien a detí je vysídlených", píšu patriarchovia, pričom vyjadrujú sústrasť ľuďom žiaľiacim nad stratou blízkych a modlia sa za uzdravenie ranených.

Ďalšie násilie môže len prehĺbiť rozpory medzi stranami, zdôrazňujú patriarchovia. Za pokoj na Kaukaze apeloval aj pápež František. V nedeľu 27. septembra pri modlitbe Anjel Pána povedal: „Prišli znepokojivé správy o stretoch v oblasti Kaukazu. Modlím sa za mier na Kaukaze a žiadam strany, ktoré sú v konflikte, aby vykonali konkrétne gestá dobrej vôle a bratstva, ktoré budú môcť priviesť k vyriešeniu problémov nie použitím sily a zbraní, ale prostredníctvom dialógu a rokovania. Modlime sa spoločne, v tichu, za mier na Kaukaze."

Bombardovanie si v posledných dňoch vyžiadalo stovky obetí z radov civilistov a množstvo zranených.

Arménsko a Azerbajdžan vedú o územie Náhorného Karabachu dlhoročný spor, ktorý v 90. rokoch 20. storočia vyvrcholil do krvavého vojnového konfliktu. Asi 140-tisícový Náhorný Karabach s prevahou obyvateľstva arménskej národnosti je vo vnútri medzinárodne uznaných hraníc Azerbajdžanu, avšak pod vlastnou vojenskou kontrolou. Konflikt vypukol ešte ku koncu éry Sovietskeho zväzu, pričom vtedy bol Karabach autonómnou oblasťou v rámci Azerbajdžanskej sovietskej socialistickej republiky. •

Novicka Magdaléna Kucková zložila rehoľné sľuby u misijných sestier

Text a foto: Sestra Katarína Junasová

V nedeľu 20. septembra zložila novicka Magdaléna Kucková zo Žiliny svoje prvé rehoľné sľuby v Misijnej kongregácii služobníc Ducha Svätého. Slávnosť sa konala v Provinciálnom dome v Ivanke pri Nitre a jej hlavným celebrantom bol páter Pavol Kruták, provinciál Spoločnosti Božieho Slova. V homílii sa prítomným prihovoril páter Igor Kráľ. Život zasvätených prirovnal k ikone, ktorou každý zjavuje niečo z lásky Boha. Novicka si zvolila meno sestra Luisa Maria a z rúk provinciálnej predstavenej prijala ako symbol svojho zasvätenia rehoľné rúcho, profesný kríž a konštitúcie, ktoré sú pravidlami kongregácie.

Luisa Maria, ako by si opísala svoje prvé stretnutie so živým Bohom?

Moje prvé stretnutie so živým Bohom prišlo v mojom živote dosť neskoro, ale asi je to lepšie ako nikdy. Hoci pochádzam z katolíckej rodiny, naši sú veriaci, mala som všetky sviatosti a dokonca som navštevovala cirkevnú základnú a strednú školu, nejako ma pohltil duch tohto „moderného“ sveta, konzumizmus a naháňanie sa za materiálnymi dobrami. Na vysokej škole a počas mojej práce v Anglicku a na Slovensku som sa priatelila s ľuďmi, ktorým viera v Boha a náboženstvo veľa nehovorilo. Stretká mladých v kostole a spoločenstvá mi pripadali „fanatické“ a vôbec ma nezaujímali. Zlom nastal až v 32. roku života, keď sa do našej farnosti dostali kňazi, ktorí pre mňa to, čo sa dialo v kostole a vo farnosti, spravili veľmi atraktívnym. A do toho prišla veľká túžba ísť do Medžugoria. Tak som nahovorila moju mamu a išli sme. Odvtedy sa mi život otočil o 180°.

Kedy si pocítila prvú túžbu po zasvätenom živote?

Najskôr musím priznať, že som do kláštora nikdy nechcela ísť. „Farári“ mi vždy pripadali nudní a rehoľné sestry som považovala za niečo tajomné, ale skôr som sa ich bála, než by ma priťahovali. Ani som ich veľa nestretla v mojom živote, tak som ich nemala odkiaľ poznať. Prišlo to úplne nečakane, rok po mojom „obrátení“. Sama som bola prekvapená. Tešila som sa práve z povýšenia v práci a asi po pol roku mi zrazu bolo jedno, že všetko nechám tak a pôjdem do rehole. A cítila som pri tom veľkú slobodu.

Ako si vedela rozlíšiť svoje duchovné povolanie?

Aj keď mi už začali postupne prichádzať tieto myšlienky a túžby, nejaký čas som sa tomu bránila a asi sa aj snažila oklamať samu seba. Avšak bolo to také silné, že som si myslela, že sa zbláznim. Aj som si dokonca myslela, že nie som normálna. Nechápala som, čo sa to so mnou deje. Prichádzali otázky typu: V mojom veku? S tetovaniami? To je možné? Mala som dokonca také obdobie, že som sa hanbila za tú „opovážlivosť“ mať túžbu ísť do rehole a ako anonym som vypisovala rôznym zasväteným osobám na internete a pýtala sa otázky, keďže som sa k tomu nechcela priznať a ísť za niekým osobne. Rozlišovanie u mňa prebiehalo maximálne jeden mesiac a po jednej novéne k pátrovi Piovi mi to bolo úplne jasné. A to tak, že som si išla rozhodne za svojím. Dosť som aj zariskovala, lebo som dala výpoveď v práci bez toho, že by som mala niečo isté. Nikto ma ešte nikde neprijal. Veľa ľudí si myslí, že som musela mať dobrého duchovného vodcu. Nič také som nemala, a práve preto to bolo veľmi ťažké, aj keď to malo rýchly spád. Jediným vodcom bol Duch Svätý a potom som asi mala viacerých pozemských aj nebeských patrónov, ktorí sa za mňa modlili. Pravdaže ani v reholi nie je všetko ideálne a už som mala niekoľko kríz a ešte ďalšie v živote prídu, ale viem, že to je moje miesto a že to tak malo byť.

Ako si spoznala, ktorá rehoľa je tá, do ktorej ťa volá Pán?

Rehoľu som si podobne ako zopár našich sestier, ktoré ku nám naposledy vstúpili, „vygúglila“. Misie mi vždy pripadali zmysluplné, aj keď som sa ešte nepohybovala v náboženskom prostredí. Veľmi ma vždy priťahovala Afrika, neviem prečo. Vedela som, že ak rehoľa, tak jedine misijná. Vždy

- Nezabudnuteľné životné udalosti prežívala vždy kruhu najbližších
- Sr. Magdaléna Kucková počas skladania sľubov

som bola celkom dobrodružný „týpek" a svetobežník. Ale ako som tak surfovala po internete, natrafila som na pozvánku na stretnutie dievčat/žien rozlišujúcich povolanie v Ivanke v našom kláštore. Tak som sa prihlásila. Mame som povedala, že idem na duchovnú obnovu, otcovi, že idem na akciu z roboty. Keď som už mala ísť na ten víkend, všetko mi v tom akosi bránilo. Počasie bolo hrozné, poľadovica, navigácia mi zlyhala, už som začala stresovať, lebo v Ivanke pri Nitre som nikdy predtým nebola. Ale do kláštora som trafila a veľmi prirodzene som sa tam cítila. To prosto človek cíti, keď niekam patrí. Už o pol roka som vstúpila do postulátu.

Ako reagovala tvoja rodina a priatelia na tvoje rozhodnutie?

Rodina sa z môjho rozhodnutia teší. Ale musím priznať, že nebolo odo mňa pekné, ako som im oznámila, že ma prijali do rehole. Môj problém bol, že som sa nedokázala len tak postaviť pri nedeľnom obede a oficiálne vyhlásiť: „Rodičia, súrodenci, odchádzam do kláštora." S našimi sestrami som bola dohodnutá, že pred vstupom do postulátu ešte raz prídem do kláštora na týždeň. Dosť mi prišlo vhod, že obidvaja rodičia boli v deň odchodu v práci, malý brat v škole, ostatní súrodenci už bývajú inde, tak nikto sa nepýtal, kam idem. Napísala som list s vysvetlením, nechala ho na stole v obývačke a zbabelo zdrhla. Myslím, že som mojej sestre poslala „smsku", a tá potom prišla k nám, lebo býva neďaleko od našich. Po ceste do Ivanky som sa zastavila a čítala „smsky" od „segry", ktorá už bola u nás, prečítala si list a plakala od dojatia. Ja som zase plakala na „benzínke" a mama vraj plakala v robote, lebo sestra jej to medzitým zavolala. Keď som sa upokojila, pokračovala som do Nitry. Rodina to za týždeň predýchala, ja som prišla domov a už sme sa normálne porozprávali. Doteraz nechápem, na čo bolo dobré také divadlo, ale viem, že som im to nedokázala povedať do očí. Čo sa týka priateľov, známych a kolegov, tí ešte doteraz nechápu a krútia hlavami, lebo sa im to na mňa vôbec nehodí a poznajú ma trochu inak. Ale čo ma milo prekvapilo, bolo, že ma veľmi dobre prijali a dokonca aj neveriaci kamaráti v Anglicku mi povedali, že mám u nich vždy dvere otvorené.

V čom vidíš zmysel/hodnotu povolania misijnej sestry v dnešnom svete?

Počas noviciátu v Ríme nás na prednáškach z misiológie učili, že naším poslaním je najprv ohlasovať evanjelium, až potom pomáhať druhým, chudobným. Nemyslíme tým, že sa ako rehoľné sestry postavíme niekde na námestie, začneme kázať a vo veľkom obracať davy. To by bolo veľmi naivné. Avšak my ako sestry môžeme svedčiť o Ježišovi v každodennom živote. Mali by sme byť duchovnými mamami, nie „chladničkami".

Inšpiroval ťa v tvojom živote nejaký konkrétny svätý alebo svätá v nebi?

Áno, je ich dosť veľa a pomáhajú mi na každom kroku. V prvom rade Panna Mária, ktorá to všetko začala. Potom moja patrónka Mária Magdaléna, Páter Pio, sv. Faustína, sv. Terézia z Lisieux, Edita Steinová a môj patrón, po ktorom mám rehoľné meno, veľký mariánsky ctiteľ Ľudovít Mária Grignion z Montfortu.

Aký citát zo Svätého písma ťa sprevádza v poslednom období?

Keďže som teraz mala prvé sľuby, aj citáty mám také zamilované a vyjadrujú to, čo prežívam. Mala som ho aj na oznámení: „Na srdce si ma pritlač jak prsteň, sťa pečať na svoje rameno! Lebo láska je mocná ako smrť a vášeň lásky tvrdá ako podsvetie. Jej páľa – to ohňa plápoly, jej plamene, to Jahveho je žiar. Ani veľké vody lásku neuhasia, ani rieky ju neodplavia." (Pies 8, 6-7)

Čo ťa vie potešiť?

Malé veci – dobrý krémový zákusok, Mozartove gule, spontánnosť, usmiate spolusestry, teraz ma potešilo to, že som si našla konečne prácu v odbore, ktorý som vyštudovala.

Ďakujeme sestre Luise Marii za jej úprimné odpovede a vyprosujeme jej odvahu, vernosť a radosť v jej rehoľno-misionárskom povolaní.

Vlakom na východ

Kniha na pokračovanie: Útek z vyhnanstva – X. časť

Text: Mária Byrska
Foto: Archív SVD

Plánovaný útek

Keď som sa vracala, zašla som na poštu. Za mnou stál starší silný pán. Dostala som balík od Stasji. Pán, ktorý stál za mnou, počul, že balík je z Poľska. Keď som vyšla z pošty, sadla som si na schody obchodíka. Musela som si oddýchnuť. Z pošty vyšiel tento starší pán, ktorý stál za mnou a zamieril ku mne. Bol zle oholený a zdalo sa, že sa nekamaráti s umývaním. Prehovoril k nám naučenou starou poľštinou. „Prepáčte mi, že vás vyrušujem." „V čom?" Zaujímavo som sa naňho pozrela. Hovoril ďalej: „Volám sa Peter Antonovič. Počul som, že ste prišli z Poľska." „Neprišla som sem sama. Priviezli ma." Opravila som ho. „Viem, viem. Moji rodičia sem tiež prišli nedobrovoľne. Priviezli ich pred 75 rokmi. Ja som sa už narodil tu." Bol synom povstalca. Z jeho ďalších slov som porozumela, že býva v blízkom kolchoze u dcéry. Sám predáva a chce sa so mnou zoznámiť, vzhľadom na trh. Možno povedať, naskytá sa mi príležitosť vymeniť obsah kufra za potraviny. „A prečo nie?" Najprv som sa chcela presvedčiť, či v kolchoze nerastú jablone. „Nie, nerastú!" Objednala som múku, zeleninu, zemiaky. Prehodiac ešte niekoľko slov sme sa rozišli.

Peter sa u mňa objavil asi o týždeň, s vrecom na pleciach. Urobila som mu čaj a potom som na posteľ vyložila všetko, čo som mala na predaj. Peter sa pozrel na sveter a budík. Ostatné ho nezaujímalo. Keď som sa ho opýtala, či vezme čaj, odpovedal, že domáci ho majú teraz už veľa, ale aby som ho odložila do jari, potom zaň môžem dostať mlieko a vajíčka. „Do budúcej jari už tu nebudem," povedala som. „A kam sa vyberáte?" Zaujímalo ho. „Vari ste už dostali povolenie na prácu a pôjdete do Alma Aty?" „Nie! Chcem odtiaľto utiecť a vrátiť sa do Poľska." Zaskočený sa rozrušil. Sveter mu spadol na zem. „Myslíte to vážne?" „Vážne, celkom vážne." „Ja vás dobre rozumiem. Sám som chcel utiecť do Poľska.

Hovoril ďalej: „Volám sa Peter Antonovič. Počul som, že ste prišli z Poľska." „Neprišla som sem sama. Priviezli ma." – Opravila som ho.

A teraz som počul, že dvaja vyhnanci tiež utiekli." „ Z mesta?" „Nie, zo susedného kolchozu." „Dávno?" „ V júli, pred niekoľkými týždňami." „Podarilo sa im? Kto to bol?" „Manželia, mladí ľudia. Sľúbili, že dajú vedieť, no zatiaľ nič nepočuť." Chvíľu sme mlčali. Potom sa Peter spýtal: „Chcete utekať s dieťaťom?" „Áno!" „To je šialenstvo. Nikdy sa nikto doteraz nepokúšal utekať s dieťaťom." Pozrel na malého spiaceho Jerzyka a dodal: „S takým maličkým? Veď ho treba nosiť na rukách." „Budem ho nosiť. Viem ho nosiť. A nakoniec, nie celé Rusko budem utekať peši. Len v blízkosti hraníc ma čaká zakrádanie sa peši. Budem sa usilovať ísť vlakom. Najťažšie pre mňa je dostať sa z tejto diery. Hľadám šoféra, ktorý by súhlasil previezť ma na železničnú stanicu." „Prečo mi to hovoríte? Čo odo mňa očakávate?" „Myslím, že máte známych šoférov a pomôžete mi nájsť takého, ktorého hľadám."

Kožuch, vzácne platidlo

Zamyslel sa. Po chvíli dodal: „ A viete, čo vás čaká, keď vás chytia? Samým mužom sa zriedka podarí odtiaľto utiecť. A čo viac, žene s dieťaťom." „A mne sa zdá, že žene s dieťaťom sa podarí ľahšie utiecť ako mužom. Nikto ju nebude podozrievať, žeby sa na také niečo odvážila. A Rusi majú radi deti. Môj Jerzyk je takým pekným chlapčekom. Nevyzradí nás, že sa vraciame domov." Jerzyk sa zobudil a sadol si na baraní kožuch a nakoniec sa pobral na moje kolená. Peter sa naň mlčky pozeral. Potom vstal, priblížil sa ku kožuchu a zodvihol ho. „Škoda dávať dieťaťu na spanie. Je to dobrá vec, môže sa vám ešte zísť." „Áno, je to nový kožuch. Muž ho kúpil pred samou vojnou. Ale," pokračovala som, „keby som tu ostala, rýchle by sa zničil. V ťažkej práci v kolchoze sa kožuchy rýchlo ničia." „Môžete ho vymeniť za jedlo. Z tohto kožucha prežijete niekoľko mesiacov." „ A čo potom? Potom pôjdem mrznúť do kolchozu bez kožucha?" Peter pokýval hlavou, vzdychol si a zberal sa odísť. Odložil kožuch, skrútil sveter a dal si ho pod pazuchu. „Ja chcem týmto kožuchom zaplatiť za pomoc pri úteku." Mlčal. Nebola som si istá, či počul. Ešte raz chvíľu postál, podišiel ku kožuchu, dôkladne si ho poprezeral a povedal: „Možno k vám ešte prídem. A kožuch radšej odložte a nedávajte ho dieťaťu, lebo ho zničí."

Peter prišiel nasledujúci deň. Vošiel, poobzeral sa, či sme sami

a bez akejkoľvek zbytočnej reči povedal to, čo bolo pre mňa najdôležitejšie. „Dobre, pomôžem vám! Poznám šoféra, ktorý potrebuje budík. Už som s ním pohovoril. Zbaľte sa a čakajte!" „Kedy?" opýtala som sa potichu. „Nie, nie dnes! Zanedlho. Prídem deň pred odjazdom a poviem vám. Žite normálne, len po večeroch buďte doma." To bol môj najradostnejší deň po odchode z domu. Začala som čakať. Ako veľmi ťažko čakať na to, čo môže byť zajtra, o týždeň, o hodinu alebo o mesiac. Peter prišiel v nedeľu, 1. septembra. A nie večer, ale skoro ráno. Ozval sa tajomne: „Zajtra ráno." „Čo znamená zajtra ráno? O ktorej ráno?" „Neviem! Prosím, aby ste už ráno o 7. hodine stáli na zákrute, pri šope." Podala som mu čaj. Vypil, vstal a začal sa obzerať po izbe. Jerzyk spal pod malou dekou z ťavej srsti, ktorú som vymenila za našu veľkú deku. Podišla som ku košu a vytiahla som kožuch. „Vezmite si ho teraz so sebou," povedala som. Peter ho ešte raz prezrel a prehodil si ho cez plece. Pozerala som, ako odchádza. Večer sa Jerzyk hral s deťmi Kataríny a ja som končila balenie. Veľmi som nevedela, čo vziať a čo nechať. Neskôr vošla Katarína s Jerzykom na rukách. „Je chorý. Pozri, akú má horúčku." Namiesto úteku osud pripravil difteriu Jerzyka. Ešte v ten večer som sa našla spolu s dieťaťom v infekčnej nemocnici. Dovolili mi spať pri jeho postieľke. Choroba prebiehala pokojne. Alebo to nebola difteria? Po 6 dňoch sme sa vrátili domov. Jerzyk už bol zdravý. Privítala nás Katarína. „No už ste doma? Nemyslela som si, že sa tak skoro vrátite." Nakoniec mi povedala to najdôležitejšie. „Máš tu list z Poľska. Aha, bol tu ten starý tlstý muž, ktorý prinášal zeleninu. Bol prekvapený, keď som mu povedala, kde ste." „ A čo povedal?" „Povedal, že vás príde navštíviť."

Odteraz boli všetky dni vyplnené čakaním na Petra. Nebola som schopná na nič iné myslieť, len na útek. To trvalo desať dní, až do chvíle, keď u nás začala bývať Anna. Začala som opäť normálne žiť. Veci pripravené na cestu prišli pod posteľ.

Anna bola Poľka, vyhnankyňa. V mestečku bývala od polovice mája, ale spoznali sme sa až teraz. Bola privezená sama, bez rodiny, bez známych. Žila sama, obchodovala s vecami, ktoré si priniesla, alebo jej poslala mama. Z toho žila. Teraz, v polovici septembra, sa Anna vystrašila zo zimy v Kazachstane a z toho, že nakoniec bude musieť ísť ťažko pracovať do kolchozu. Usúdila, že treba riskovať a utiecť, než stráviť zimu v Kazachstane. Nakoniec medzi Poliakmi našla mňa, o ktorej sa hovorilo, že sa chystá na útek. Bola v mojom veku. Selama spokojne súhlasila a Mustafa nám priviezol fúru paliva. Teraz sme si delili všetky práce, radosti a smútky na polovicu. Bez konca sme si opakovali plán úteku. Okrem toho sme rozprávali o tom či onom a čas sa rýchlejšie míňal. Čoraz častejšie pršalo a ochladilo sa. S Annou bolo doma príjemnejšie, tak po domácky. Spolu sa ľahšie očakával ešte neznámy deň nášho úteku.

Novéna k svätému Antonovi

Ktorýsi júlový deň som sa ako obvykle vybrala s bielizňou k riečke. Ťahajúc moju dvojkolku som si všimla, že Jerzyk sediaci na špinavej bielizni, prevracia stránky akejsi knižočky o svätom Antonovi. Knižočku mi poslala mama v jednom z balíkov. A pretože som nemala nijaký svätý obrázok, položila som ju na stoličku, kde ležala až do dnešného dňa. Knižočku som chcela Jerzykovi vziať, ale protestoval. Tak som mu ju nechala. Pri riečke Jerzyk zaspal, bielizeň sa sušila na tráve a ja som bez pohybu sedela a snívala o tom, aby ma nebolo. Bola som sama. Úplne sama, lebo malé dieťa sa predsa nepočíta. Prenikol ma »»

smútok a beznádej. Či taký bude celý môj život? Náhle zavial silný vietor a knižočka ležiaca na vozíku preletela smerom k riečke. Knižočka, ktorú držala moja mama a ktorá prešla poštou viac ako 5000 km. Pobehla som za ňou. Dochytila som ju už vo vode. Rozložila som ju v kútiku vedľa Jerzyka, aby vyschla, a potom som dlho vyrovnávala jej skrútené stránky. Nakoniec som ju začala čítať. Nie modliť sa, len čítať. Najprv som prečítala titul, potom kým a kedy bola vydaná. Nakoniec som obrátila stranu a prečítala životopis svätého Antona. Najviac sa mi páčila jeho kázeň k rybám. Bolo to veľmi originálne. Zamyslela som sa nad tým. Nakoniec som si pomyslela, že hoci mám teraz veľmi veľa času, nepomodlila som sa z knižočky ani raz. A možno sv. Anton chcel prísť tak ďaleko na sever, vlastne k polárnym medveďom, aby ho čítali. Zahanbila som sa a možno trochu prestrašila, aby ma svätý Anton nepokarhal za takú myšlienku o jeho zázrakoch.

Prosba o pomoc sv. Antona

Otvorila som knižočku a začala som sa modliť podľa návodu. Všetko, čo som sa teraz pomodlila, som sa mala modliť 9 dní. Akosi som sa začala ponáhľať. Svätého Antona som prosila o pomoc pri úteku. Aby som našla šoféra, kúpila lístok, aby sa môj pas vyhnankyne menil podľa potreby a šťastlivo som sa vrátila do Poľska. Bola to veľká práca pre svätého Antona. Prešlo 9 dní, počas ktorých som sa modlila novénu. Modlila som sa horlivo, sústredene, veľmi som sa starala, aby som niečo nezabudla. Deviaty deň po modlitbe som sa poponáhľala na námestie. Bola som si istá, že s pomocou svätého Antona stretnem šoféra, ktorý ma vezme so sebou. Pre každý prípad som bola čiastočne zbalená.

Šoférov bolo skutočne viac ako inokedy. Nevedela som, či mám k niektorému podísť, alebo čakať, kým ma svätý Anton sám povedie. Posadila som sa na schody vedúce do obchodíka. Dieťa som posadila vedľa seba a čakala som. Bolo mi do plaču, bola som napätá a nervózna. So mnou sa chvela tiež moja viera v zázrak svätého Antona. Náhle som uvidela dvoch šoférov vychádzajúcich z pošty. Zastali a zapálili si cigarety. Stáli ku mne chrbtom a nevidela som im do tváre. Bleskove som si pomyslela, že musím s nimi pohovoriť. Vstala som a pobehla som k nim, nechajúc dieťa sedieť na schodoch. Keď som ich dobehla, uvidela som, že sú to Aziati. Prehovorila som k nim po rusky. Zastavili sa a keď som prestala hovoriť, odišli k vozom, v ktorých boli zapriahnuté ťavy. Boli to šoféri z kolchozu. Pravdepodobne, na moje šťastie, neporozumeli nič z toho, čo som im hovorila. Neplakala som, cítila som sa len pokorená a zosmiešnená.

Pokušenie zahodiť novénu

Čo sa týka novény, rozhodla som sa, že ju zajtra vyhodím do rieky. Nech pláva do krajov večného ľadu. Možno ju upotrebia medvede. Ja už nie.

Nasledujúce ráno som sa vybrala s Jerzykom k rieke. Malý držal v rúčkach novénu. Bolo mi jedno, či ju zničí, lebo aj tak som mala úmysel vyhodiť ju do rieky. Sedeli sme na kameni. Zrazu mi napadlo, že moja mamka ju tiež držala v rukách a možno sa modlila za mňa. Keď mi túto knižočku poslala, určite verila, že sa budem z nej modliť a moje modlitby budú vyslyšané. Zamyslela som sa nad mojou mamkou. Mala nás pätoro a každý z nás bol iný. Mamka však vedela nájsť cestu ku každému z nás. A teraz tá novéna. Možno myslela, že modlitba mi pomôže, pred niečím ma uchráni.... Ako som si len mohla myslieť, že hodím dar mamky do vody? Chvíľu som ešte posedela, potom som si kľakla na kazachstanskú trávu a začala som sa modliť novénu od začiatku. Od tohto dňa som sa ju modlila neprestajne. Keď som zakončila jednu, začala som druhú.

Hudobný projekt v Brazílii sa osvedčil

Text: Marlon Bobier Vargas SVD.
Foto: Chicago Province SVD

Duch Svätý často pôsobí neočakávanými spôsobmi, ale jeho inšpirácie prinášajú veľa ovocia. Duch sa tento rok jedinečným spôsobom presunul do srdca seminaristu Spoločnosti Božieho Slova. Tento seminarista, Akizou Kamina SVD, bol inšpirovaný zahájením hudobného programu doplneného lekciami gitary a priateľstvom pre miestnu chudobnú mládež v Brazílii. Títo mladí ľudia sú vystavení obrovským ťažkostiam, zneužívaniu a pokušeniu, ale dá sa k nim dostať prostredníctvom ich lásky k rytmu a hudbe.

Pokračujte v čítaní, aby ste počuli od Akizoua, aby ste sa dozvedeli, ako a prečo zahájil hudobný program St. Arnold Janssen a čo dosiahol pre mládež v Brazílii.

Seminarista Akizou Kamina zdieľa, ako sa tento projekt začal

Akizou Kamina sa narodil v roku 1987 v Togu v rodine s tromi deťmi. Do formácie vstúpil u misionárov Božieho Slova v roku 2010. Po ukončení bakalárskeho štúdia filozofie v Togu prišiel v roku 2013 do Spojených štátov amerických študovať angličtinu na Divine Word College v Epworthe v Iowe. O rok neskôr vstúpil do noviciátu v Techny, kde v roku 2015 zložil prvé sľuby. Po dvoch rokoch štúdia teológie na Katolíckej teologickej únii v Chicagu sa Akizou zúčastnil medzikultúrneho výcvikového programu, kde strávil dva roky v Brazílii. Akizou dokončí seminárne štúdium ako prípravu na kňazskú vysviacku v máji 2021.

Podľa vlastných slov Akizou hudobný projekt vznikol takto:

„Po krátkom čase strávenom s mladými dospelými ľuďmi z mesta Humaitá v severnej Brazílii som si uvedomil, že mnohí z nich čelia veľkým ťažkostiam v živote. Obracali sa na alkohol, drogy alebo horšie veci. Keďže som chcel nájsť spôsob, ako im pomôcť, prišiel som s hudobným riešením."

"Bol som poslaný do oblasti Amazonky v severnej časti krajiny." V rámci môjho medzikultúrneho výcvikového programu som pracoval ako koordinátor pre mládež vo dvoch farnostiach misionárov verbistov a tiež ako koordinátor pre povolania v diecéze Humaitá. Prístup k 70 komunitám v oblasti misie je loďou. Navštívil som domovy mnohých tínedžerov vo svojej farnosti. Hlavný farský kostol sa nachádza v chudobnej štvrti v Humaitá. Pre väčšinu rodín boli ich jediným každodenným jedlom raňajky.

„Takáto chudoba viedla mnohých tínedžerov k alkoholu, drogám a prostitúcii. V mnohých prípadoch ich zúfalstvo viedlo k depresiám. Niektorí spáchali samovraždu. Počas môjho pôsobenia v Humaité som radil mnohým mladým ľuďom vo veku od 12 do 18 rokov trpiacim depresiou. Pamätám si, že som sa musel rozprávať so skupinou tínedžerov, ktorých prichytili pri fajčení marihuany. To ma prinútilo vymyslieť niečo, čo by im mohlo pomôcť.

"S cieľom udržať týchto mladých dospelých zaujatých a bez problémov som začal hudobný projekt." Počas mojich prvých týždňov vo farnosti som si uvedomil, že veľa tínedžerov má rado hudbu, ale ich rodičia si nemôžu dovoliť najať profesora alebo si kúpiť hudobný nástroj. Podarilo sa mi nájsť dobrovoľného profesora ochotného učiť na gitare asi 10 detí. Mali hodiny lekcie gitary dvakrát týždenne po dobu jednej hodiny. Bol to v podstate test, aby sme zistili, koľko zapojenia by sme mohli dostať od rodičov a samotných detí.

"Našťastie to dopadlo dobre." Bohu buď sláva! Deti boli so svojimi triedami spokojné. Nadobudli nových priateľov a vždy chceli viac a viac času na učenie. Cieľom projektu bolo udržať ich v zamestnaní niečím, čo radi robili, ale nemohli sa dostať od svojich rodičov.

"Videl som hudobný čas ako svätý čas." Tínedžerom to pomohlo vyrovnať sa s ťažkosťami doma, vyhnúť sa problémom a vytvoriť nové prospešné vzťahy. Verím, že prostredníctvom tohto projektu sa mi podarilo zviditeľniť Božiu dobrotu a láskavosť v živote humenských tínedžerov. "

Pápež vydal list k 1600. výročiu sv. Hieronyma: Láska k Svätému písmu

Text: Vatican News Agency
Foto: Servizio Fotografico Vaticano

Uplynulo 1600 rokov od smrti sv. Hieronyma, učiteľa Cirkvi, znalca Svätého písma a jeho prekladateľa do latinčiny. Pri tejto príležitosti vydal Svätý Otec František apoštolský list s názvom Scripturae Sacrae affectus – „Láska k Svätému písmu."

Sviatkom sv. Hieronyma sa na Slovensku zároveň uzatvára Rok Božieho slova, vyhlásený Konferenciou biskupov Slovenska na návrh Katolíckej biblickej federácie.

„Dnes som podpísal apoštolský list «Sacrae Scripturae affectus», pri 1600. výročí smrti svätého Hieronyma. Príklad tohto veľkého učiteľa a otca Cirkvi, ktorý položil Bibliu do centra svojho života, nech vo všetkých vzbudí obnovenú lásku k Svätému písmu a túžbu žiť v osobnom dialógu s Božím slovom."

Týmito slovami predstavil Svätý Otec svoj nový list pri generálnej audiencii v stredu 30. septembra. V jeho úvode charakterizuje sv. Hieronyma ako „impozantnú postavu v dejinách Cirkvi" s „veľkou láskou ku Kristovi". Okrem iného píše:

„Táto láska sa rozvetvuje ako rieka do mnohých potôčikov, v jeho diele neúnavného vedca, prekladateľa, exegétu, hlbokého znalca a zanieteného šíriteľa Svätého písma vycibreného interpreta biblických textov; horlivého a niekedy rázneho obrancu kresťanskej pravdy; asketického a zásadového pustovníka, rovnako ako aj skúseného sprievodcu v duchovnom živote, v jeho veľkodušnosti a jemnocite. Dnes, po 1600 rokoch, jeho postava zostáva veľmi aktuálnou pre nás kresťanov 21. storočia.

Dňa 30. septembra roku 420 v Betleheme v komunite, ktorú založil pri Jaskynke narodenia Pána, zakončil Hieronym svoju pozemskú púť. Odovzdal sa tak tomu Pánovi, ktorého vždy hľadal a poznával v Písme, tomu istému, ktorého ako Sudcu už počas horúčky stretol vo vízii, azda počas Pôstneho obdobia v roku 375.

Pri tejto udalosti, ktorá bola rozhodujúcim zlomom v jeho živote, momentom obrátenia a zmeny perspektívy, sa cítil byť prenesený do prítomnosti Sudcu: «Keď sa ma pýtal na môj stav, odpovedal som, že som kresťan. No ten, čo predsedal, zareagoval: „Klameš! Si ciceronián, nie kresťan."» Hieronym už skutočne od mladosti miloval jasnú krásu klasických latinských textov, v porovnaní s ktorými sa mu spisy Biblie spočiatku javili ako neotesané a negramatické, príliš príkre pre jeho vycibrený literárny vkus.

Táto epizóda z jeho života prispela k rozhodnutiu úplne sa odovzdať Kristovi a jeho Slovu, zasvätiac svoj život tomu, aby boli Božie spisy čoraz prístupnejšie druhým, s jeho neúnavnou prácou prekladateľa a komentátora. Tá udalosť vpečatila jeho životu nové a rozhodnejšie smerovanie: stať sa služobníkom Božieho slova, ako zaľúbený do „tela Písma". Takto, v neustálom bádaní, ktoré charakterizovalo jeho život, zužitkoval svoje štúdiá z mladosti a formáciu získanú v Ríme, nanovo uspriadajúc svoje znalosti do zrelšej služby Bohu a cirkevnej komunite."

V rozsiahlom 13-stranovom liste pápež František predstavuje duchovnú cestu sv. Hieronyma s jej významnými úsekmi v Dalmácii, Ríme, Trevíri a napokon v Betleheme. Jeho povolanie spájajúce vedu s láskou k Bohu a praktizovaním kresťanskej vzájomnosti v spoločenstve bratov a sestier predstavuje pápež František ako živý odkaz pre život veriacich dnes. Sv. Hieronym poukazuje okrem iného aj na hodnotu Starého zákona k celostnému porozumeniu Svätého písma.

Pápež František v apoštolskom liste „Láska k Svätému písmu" - Scripturae Sacrae affectus - zároveň pripomína aj dôvod, ktorý ho viedol k nedávnemu rozhodnutiu vyhradiť jednu nedeľu v liturgickom roku ako Nedeľu Božieho slova.

Kníhkupectvo Verbum

TEL: 037/7769420; FAX: 037/7769437;
MAIL: VERBUM@SVD.SK

Dôležitý je záver
Milan Bubák SVD
Kniha je tretím a posledným vydaným zväzkom (rok B) z druhého cyklu nedeľných príhovorov pátra Bubáka, ktoré odzneli vo Vatikánskom rádiu. Súčasťou knihy je audio CD s mp3 nahrávkami kázní.
216 strán, cena: 7,50 EUR

Balík 3 kníh
Milan Bubák SVD
Nedeľné úvahy a skúsenosti Milana Bubáka ako pastoračného kňaza a kazateľa, ktoré odzneli vo Vatikánskom rádiu v r. 2016-2018, ponúkame v kompletnom vydaní všetkých troch liturgických rokov.
Bežná cena 21,00 EUR,
vianočná zľava: 19,00 EUR

Online so svätými
Michel Remery
Ženy a muži, tesári a vzdelanci, matky a pápeži, princovia a bedári – ich inšpiratívne životné príbehy sú prepojené s praktickými otázkami z moderného života, na ktoré spolu s nimi hľadáme odpoveď.
248 strán, cena: 13,90 EUR

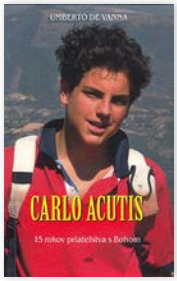

Carlo Acutis
Umberto de Vanna
Usmievavý mladík a počítačový nadšenec, ktorý sa stal známym pre svoj projekt dokumentácie eucharistických zázrakov. Chlapec usilujúci sa o svätosť – „Všetci sa rodia ako originál, no mnohí zomierajú ako fotokópia."
128 strán, cena: 7,90 EUR

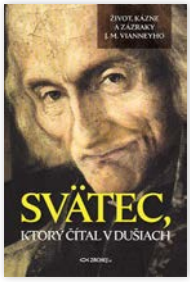

Svätec, ktorý čítal v dušiach
Kniha je mozaikou života, kázní a citátov kňaza z Arsu, svätého Jána Máriu Vianneyho. Veľmi plasticky predstavuje jeho horlivosť, pastoračnú múdrosť a oddanosť svätému kňazstvu.
176 strán, cena: 7,90 EUR

Eucharistické zázraky vo svete
Cieľom eucharistických zázrakov je poukázať na to, aby sme nehľadeli iba na vonkajší výzor (chlieb a víno), ale na podstatu; na skutočnosť, ktorou sú telo a krv nášho Pána Ježiša Krista.
364 strán, cena: 12,00 EUR

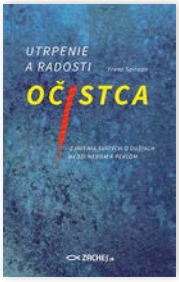

Utrpenie a zázraky očistca
Franz Spirago
V knihe nájdete súhrn najdôležitejších očistcových tém. Stojí na učení cirkevných autorít a je plná zjavení a mystických vízií svätých. Duše v očistci. Úbohé, a predsa také mocné.
104 strán, cena: 4,90 EUR

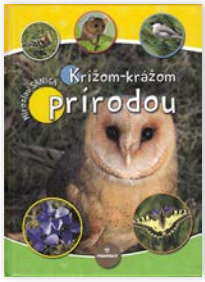

Krížom-krážom prírodou
Miroslav Saniga
Autor zažil v prírode veľa nádherných chvíľ a rozhodol sa podeliť i s nami o svoje jedinečné zážitky. Každý príbeh je obohatený milými ilustráciami a reálnymi farebnými obrázkami živej i neživej prírody.
235 strán, cena: 9,40 EUR

Objednávací kupón

Objednávam si záväzne na dobierku uvedené tituly:

počet ks	stručný názov	cena
-		
-		
-		
-		

Meno a priezvisko: **Ulica:**

Mesto, PSČ: **Podpis:** **Tel.:**

Objednávací kupón možno posielať na adresu: Kníhkupectvo VERBUM, Kalvária 3, 949 01 Nitra, tel: 037/7769420; fax: 037/7769437; mail: verbum@svd.sk

Týrus, Sidon a Byblos
Putovanie Libanonom

Text: Ján M.
Foto: Marwan G. Nassar, Archív SVD

Sidon a Týrus sú najslávnejšie fenické mestá spolu s Byblos a najviac zasahovali do biblickej kultúry. Ako prístavné mestá, ktoré ťažili z obchodu, patrili medzi najbohatšie mestá Blízkeho východu. Z tohto hľadiska však Židia a ich proroci považovali tieto mestá za značne duchovne podmínované. Boli nositeľmi kultúry, ktorá bola pohanská, požívačná, ako je i naša kultúra, ktorá zdôrazňovala telo, radosť zo života a aj z materiálneho bohatstva. My sami vieme, že v živote pre náš úspech potrebujeme disciplínu, výchovu, sebazaprenie a potrebujeme aj odstup od toho, čo robia druhí. Teda všetko nám je povolené, ale nie všetko sa svedčí.

Mesto Sidon

Sidon zničil Nabuchodonozor, Týrus zničil Alexander Veľký a bolo to veľmi dlhé obliehanie – asi 6 mesiacov – obyvatelia Týru sa nechceli vzdať. Nakoniec sa Alexandrovi podarilo preboriť múry mesta a zmasakroval obyvateľstvo. A tak sa splnili tie proroctvá, ktoré máme u Ezechiela. Ezechiel hovorí o potrestaní Týru pre jeho bohatstvo a krásu, pre jeho pýchu.

Čo je v Sidone veľmi vzácne, sú hrobky, ktorých pôvod siaha do 3.-2. storočia pred Kristom. Mylne sa naznačovalo, že jeden z najkrajších hrobov je hrob Alexandra Veľkého. Alexander tu však ani nezomrel, ani tu nebol pochovaný. Zomrel kdesi v Babylone – teda aj keď Alexander Veľký Sidonom prechádzal a zničil Týrus (v tých dobách bol Sidon Alexandrovým spojencom proti Týru), ťažko nájsť jeho posledné fázy života v Sidone.

V Sarepte pri Sidone je veľa ľudí, ktorí fúkajú sklo. Podobne ako aj v Hebrone. Toto umenie siaha hlboko do rímskeho obdobia, lebo Rimania mali radi vázičky a vtedy sa začali vyvíjať sklárske remeslá. Mnohé farebné nádoby nachádzame aj v hrobkách, ktoré majú svoj úctyhodný vek - boli postavené už za čias proroka Eliáša.

V znaku mesta Byblos je Biblia, kríž i libanonský céder

Byblos patrí medzi najstaršie známe mestá sveta. Už 6-7 tisíc rokov stojí na pôvodnom mieste – teda tam, kde bolo prvý raz postavené. Nikdy nebolo mŕtvym mestom. Jeho kamene by toho vedeli veľa povedať. Názov mesta Byblos pochádza z gréčtiny. Pravdepodobne vznikol z toho, že v tomto meste sa obchodovalo s papyrusom, ktorý sa dovážal z egyptskej Alexandrie.

Je to mesto fenické, nakoľko od polovice 2. tisícročia pred Kristom ho obývali starí Feničania. V tejto dobe existovali aj ďalšie dôležité fenické prístavy – Týrus (dnešný Súr), Sidon (Sajdá) a Bérytos (Bejrút), kde prekvital obchod i remeslá.

Feničania boli výbornými moreplavcami. Na vodách Stredozemného mora mali k tomu vhodné podmienky. Používali jednoduché plte, bárky s priečelím hlavy draka, ktoré sa dodnes vyrezávajú do cédrového dreva ako jeden zo symbolov krajiny. Spočiatku sa tieto jednoduché lode plavili len pozdĺž pobrežia bez odvahy vyplávať na šíre more, pretože boli nestabilné. Postupne sa však zdokonaľovali.

Feničania neboli moreplavcami z ničoho. Ich krajina bola veľmi úrodná a bohatá na rôzne zdroje - vždy bolo čo predávať i kupovať. Bohatstvo krajiny v podobe pšenice, jačmeňa, korenín a libanonského dreva bolo tiež dôvodom, prečo tu starí Rimania tak radi stáli jednou nohou.

Boj izraelitov proti kultúre pohanských miest

Feničania patrili medzi národy nazývané kanáanske. Zo Starého zákona vieme, že Jozue nikdy nemohol dobyť kanáanske mestá, ktoré ležali na pobreží.

Izraeliti ako predstavitelia nomádskeho sveta nemali radi týchto usadených Kanáančanov. Videli v nich predovšetkým duchovné nebezpečenstvo - nakoľko ich kultúra a život boli výrazne konzumné, predajné, kupecké. A tento vplyv predovšetkým cez moreplavcov prenikal aj na ich územie, hlavne do palestínskych pobrežných miest.

Tieto princípy materializmu sa zdali starozákonným prorokom veľmi plytké a povrchné. Preto proti kultúre Kanáančanov toľko bojovali. A z tohto pohľadu teda treba chápať boj Izraelitov proti Bálovi.

Aj dnes, keď pôjdete do Svätej zeme, budete z úst sprievodcov počuť porovnanie Jeruzalema a Tel Avivu. Jeden je na kopci, druhý je postavený na piesku. V jednom sa ľudia modlia, v druhom si viac užívajú život. Obyvatelia Jeruzalema sú konzervatívni, v Tel Avive je viac liberálov.

Aj v Libanone i inde to platilo vždy a platí i dnes. Ľudia žijúci v horách, kde je život tvrdší, boli a sú viac duchovnejší – viac sa spoliehajú na Božiu Prozreteľnosť. A tí, ktorí obývajú mestá pobrežia, kde sa darí obchodu a výrobe, boli a sú viac liberálnejší.

Kostol svätého Jána Marka v Byblos

Ján Marek bol sprievodcom Pavla a Barnabáša na prvej misijnej ceste. Ako mnohé v krajine – i tento kostol sa dostal do rúk mohamedánov. Moslimovia kresťanské pamiatky neničili v tom zmysle, že by ich demolovali, ale sa o ne nestarali. Prípadne bolo moslimským zvykom prebudovávať kostoly na stajne – tak ako i tento, čím mohamedán prejavil pohŕdanie kresťanskou vierou. Kresťania to brali do úvahy pri stavbe nových kostolov, a „preventívne" ich stavali s nízkym vchodom, ktorým kôň dovnútra nevošiel.

Pevnosti sa stavali na celom pobreží Libanonu, a aj na území Sýrie a Palestíny, aby križiaci prostredníctvom nich chránili všetky cesty do Jeruzalema. Pevnosti tak umožňovali bezpečné putovanie kresťanských pútnikov na sväté miesta a zároveň zabraňovali vstup moslimov do Svätej zeme.

DAROVALI NA MISIE, MISIJNÝ DORAST, MISIJNÉ DOMY

Všetkým darcom vyslovujeme Pán Boh zaplať!

Dobrodinci - Šúrovce 50,-EUR • Dobrodinci –Várov Šúr 20,-EUR • Členovia ruženca – Vidiná 200,-EUR • H. Hašková – Vidiná 50,-EUR • A. Segečová – Vidiná 40,-EUR • E. Drugdová – Vidiná 50,-EUR • M. Hrnčiarová – Vidiná 30,-EUR • D. Hrnčiarová – Vidiná 20,-EUR • A. Rapčanová – Vidiná 50,-EUR • A. Kamenská – Vidiná 80,-EUR • Bohuznáma – Cerová 100,-EUR • Odberatelia Hlasov Pohorelá 30,-EUR • Misijné spoločenstvo Košice 30,-EUR • Misijný klub RFKÚ Varín 95,-EUR • Členovia sv. ruženca Moravany nad Váhom 100,-EUR • Misijní dobrodinci z Lovče 120,-EUR • Odberatelia Hlasov Žabokreky nad Nitrou 30,-EUR • Ružencové bratstvo Petrova Ves 50,-EUR • Odberatelia Hlasov Ruskovce 100,-EUR • Spol. sv. ruženca Žilina 65,-EUR • Misijné spoločenstvo Košice 20,-EUR • Dobrodinci Červeník 50,-EUR • Odberatelia Hlasov Žabokreky n. N. 20,-EUR • Bratstvo sv. ruženca Obyce 100,-EUR • Mládež – Trenčín-Orechové 50,-EUR • Odberatelia kalendárov Obyce 25,-EUR • E. Mergová Snina 100,-EUR • Odberatelia Hlasov Leopoldov 210,-EUR • Ružencové bratstvo Leopoldov 150,-EUR • Čitatelia Hlasov Horný Vadičov 50,-EUR • Bohuznámi veriaci Melek 150,-EUR • MZDSv Staškov 155,-EUR • Čitatelia Hlasov Úľany nad Žitavou 30,-EUR • Odberatelia Hlasov pri kostole sv. Heleny Trnava 200,-EUR • Odberatelia Hlasov Fačkov 70,-EUR • Spolok sv. ruženca Žilina 50,-EUR • Odberatelia Hlasov Žabokreky n.N. 20,-EUR • Odberatelia Hlasov Svrčinovec 20,-EUR • Odberatelia Hlasov Malá Hradná 230,-EUR • Bohuznáma rodina Lukáčovce 70,-EUR • Kolektív lásky Liptovská Teplička 255,-EUR • Čitatelia Hlasov Zohor 120,-EUR • Spol. sv. ruženca Žilina 65,-EUR • Misijné spoločenstvo Košice 20,-EUR • Dobrodinci Červeník 50,-EUR • Odberatelia hlasov Žabokreky n.N 20,-EUR • Bratstvo sv. ruženca Obyce 100,-EUR •

"Vydavateľ časopisu spracúva mnou poskytnuté osobné údaje na účely zasielania predplateného časopisu. Predplatiteľom sa stávam zaplatením určenej sumy. Mám právo požadovať od prevádzkovateľa prístup k poskytnutým osobným údajom, právo na opravu osobných údajov, právo na vymazanie osobných údajov, právo na obmedzenie spracúvania osobných údajov, právo namietať spracúvanie osobných údajov, právo na prenosnosť osobných údajov, právo podať návrh na začatie konania podľa Zákona 18/2018 Z. z.. U prevádzkovateľa nedochádza k profilovaniu. Spracúvanie poskytnutých osobných údajov môže prevádzkovateľ vykonávať aj prostredníctvom ďalšieho sprostredkovateľa. Beriem na vedomie, že moje osobné údaje nebudú poskytnuté iným príjemcom bez môjho súhlasu."

Predplatné na rok 2021 je 12 eur

Číslo účtu Spoločnosť Božieho Slova
IBAN: SK9509000000005029115971
(Slovenská sporiteľňa)

MISIJNÝ OMŠOVÝ SPOLOK

Misijný omšový spolok na česť Najsvätejšej Trojice bol založený v roku 1910. Patrí medzi dobročinné spolky, ktorých cieľom je trvalá podpora misijných aktivít Cirkvi. Spolok obetou svätej omše napomáha jeho členom a vyprosuje im duchovné dobrá.

Každý člen Misijného omšového spolku:

- sa stáva aktívnym duchovným spolupracovníkom misionárov verbistov pri napĺňaní ich misijného poslania, a tak má účasť na všetkých dobrách konaných Spoločnosťou Božieho Slova;
- má účasť na dobrodeniach a požehnaní siedmich svätých omší, ktoré kňazi Spoločnosti Božieho Slova denne slúžia na rozličných miestach sveta, je zahrnutý do modlitieb misionárov Spoločnosti Božieho Slova, ktorí sa denne modlia za svojich dobrodincov;
- má záruku, že aj po smrti sa bude na neho pamätať, pretože bude mať naďalej účasť na milostiach svätých omší Misijného omšového spolku.

Do Misijného omšového spolku možno zapísať každého s uvedením mena a priezviska:

- deti, aby im bola daná milosť dobrej výchovy
- chorých, ktorí žiadajú o milosť zdravia
- ľudí vzdialených od Boha, aby im bola vyprosená milosť obrátenia
- mŕtvych, aby dosiahli večné odpočinutie s Kristom v pokoji

Tento spolok mal už od svojho založenia schválenie pápežov. Terajší Svätý Otec František udelili 5. júna 2013 nasledovné požehnanie členom Misijného omšového spolku:
Svoje apoštolské požehnanie udeľujeme všetkým členom Misijného omšového spolku.
Všetkým, ktorí pomáhajú ohlasovateľom Evanjelia a Božieho Slova na celom svete, vyjadrujeme svoje uznanie a zároveň vyprosujeme všetky nebeské dary, ktoré nech sú podnetom k horlivým podujatiam.

Denne sa slúži 7 sv. omší za všetkých ľudí, tak za živých, ako aj za mŕtvych, ktorí sú jednotlivo zapísaní v knihe Misijného omšového spolku.
Získané finančné prostriedky podporujú misie vykonávané verbistami.

Misionári verbisti, Misijný omšový spolok
Misijný dom Matky Božej
Kalvária 3, 949 01 Nitra

ODOSIELATEĽ:
Spoločnosť Božieho Slova
Misijný dom Matky Božej
949 01 Nitra – Kalvária 3
„D+4“

POŠTOVNÉ ÚVEROVANÉ
949 04 NITRA 5